

Daugavpils

N O V A D S

**DAUGAVPILS NOVADA TŪRISMA
INFORMĀCIJAS CENTRS**

98-4

143

delif. L
91

Daugavpils

N O V A D S

- Daugavpils
- Ilūkste
- Subate
- Pagasti

Daugavpils novads

Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA

98-17-020
0924045056

Mēs, Daugavpils rajona ļaudis, dzīvojam Latvijas pašā dienvidaustrumu malā. Mūsu kaimiņi ir lietuvieši, baltkrievi, Krāslavas un Preiļu rajona latgalieši, Jēkabpils rajona sēļi. Dažādu tautu mijiedarbība, sadarbība un arī bijusi vardarbība vēsturiski ietekmējušas Daugavpils rajona ekonomisko attīstību un kultūras dzīvi.

Visu mūsu rajonu līdz pašai Dunavai Jēkabpils rajonā šķērso Latvijas likteņupe Daugava. Kā zila līkloču lente tā posmā no Krāslavas līdz Kraujai met desmit lokus, bet lejpus Daugavpils gar Liksnu un Nīcgali plūst taisni un mierīgi uz Baltijas jūru, dalīdama rajonu divās daļās, kuras vēsturiskā, politiskā un etnogrāfiskā ziņā gadsimtu ritējumā veidojušās atšķirīgi. Kreisajā krastā atrodas Augšzeme jeb sēļu zeme, labajā — Latgale. Acij tikams ir reljefs, ko rajona dienvidaustrumos veido Augšzemes augstiene ar virsotni — Eglu kalnu, bet ziemeļaustrumos — Latgales augstiene un to starpā — Austrumlatvijas zemieni. Uzkāpjot kādā no pauguriem, vai tas būtu Medumu apkārtņē, vai Luknas pusē, ceļinieka acīm paveras brīnišķīgas ainavas ar bērzu birztalām pakalnos un ziliem ezeriem ieplakās. Rajonā ir 194 ezeri, kuru platība pārsniedz 1 hektāru. Lielākie no tiem — Sventes un Riču ezers. Tie abi ietilpst kompleksajās aizsargājamajās ainavās, kas aizņem desmito daļu no rajona teritorijas. Trešdaļa rajona zemes platības apaugusi ar mežiem — vislielākie masīvi ir Nīcgales, Kalupes un Silenes apkaimē.

Šī zeme, ko par savējo bija izvēlējušies mūsu senči latgaļi un sēļi, kuri šeit bija apmetušies jau ilgi pirms mūsu ēras, šķīta pievilcīga un iekārojama arī svešzemniekiem. Pa dažādiem ceļiem, arī pa Daugavu, viņi centās te iespieties. Sākot ar 13. gadsimtu, dedzinādami latviešu apmetnes un slepkavodami cilvēkus, šurp lauzās vācu krustneši, kuri 1275. gadā Daugavas labajā krastā 19 kilometrus augšpus tagadējās Daugavpils uzcēla Dinaburgas pili. No 17. gadsimta Daugavas kreisā krasta zemes ietilpa Kurzemes hercogistē, bet labajā krastā Latgali savai ietekmei bija pakļāvuši Polija, kas šo novadu nosauca par Inflantiju. 18. gadsimta vidū Latgale nonāca Krievijas impērijas sastāvā. Iekarotāju darbība izpaudās pārkrievošanā, reliģiskajā pakļaušanā, nacionālajā apspiešanā, aizliegumā iespiest grāmatas latgaliešu valodā. Tas viss Latgalē atstājis smagas sekas un kavējis tās augšupeju. Taču visos laikos, arī visdrūmākajos, bijuši progresīvi cilvēki gan no vietējo iedzīvotāju, gan cittautiešu vidus, kas centušies nest tautā kultūru, radījuši paliekošas vērtības. Daugavpils rajonā ir 25 pagasti un 2 pilsētas. Ar lielu rosmi un enerģiju savā novadā izcilāko ļaužu piemiņas saglabāšanā daudz dara Eglaines pagasts. Šeit uzstādīts Induļa Folkmaņa darinātais piemiņas akmens 18. gadsimta apgaismības laikmeta darbiniekam Gothardam Frīdriham Stenderam (1714—1796), ierīkots arī muzejs, kurā savāktie materiāli vēsta par Vecā Stendera nesavtīgo devumu latviešu

Naujene

Naujene

tautai. G. F. Stenders dzimis Lašu pastorātā, strādājis par mācītāju vietējā un citās draudzēs. Viņš bija ne tikai tautas garīgais audzinātājs, bet arī latviešu ābece veidotājs, sava laika zinātnes sasniegumu propagandētājs un literāts.

Izcilais dzejnieks Rainis (Jānis Pliekšāns) gan dzimis Tadenavā (tag. Jēkabpils rajonā), taču viņa bērnība un jaunība aizritējusi Daugavpils novadā. Randene, Birkeneļi, Vilkumiests, Vasiļova, Grīvas vācu skola — tās ir vietas, ar kurām saistīta jaunā Pliekšāna personības veidošanās. Raiņa 125. jubilejas gadā pie Ilūkstes 1. vidusskolas atklāts tēlnieka Induļa Folkmaņa darinātais piemineklis dzejniekam (1927. gadā Rainis piedalījies šīs skolas atklāšanā), atjaunota Birkeneļu dzīvojamā ēka, kur pagājusi Raiņa bērnība.

Markovas izziņas takas atklāšanā (1994. g. 14. maijā) dejo ansamblis "Līksme"

Dance ensemble "Līksme" at the opening of Markova's Track of Knowledge

1991. gadā viņam uzstādīts piemiņas akmens Randenē.

19. gadsimta pirmajā pusē Līksnā dzīvojis kanoniķis Tomass Kosovskis — vairāku latgaliski sarakstītu grāmatu, to vidū arī pirmās latgaliešu gramatikas autors. 19. gadsimta beigās un 20. gadsimta sākumā Latgales garīgās atdzimšanas labā daudz darījuši trīs brāļi Skrindas. Divi no viņiem — Benedikts un Kazimirs — bija garīdznieki, Kazimirs — arī aktīvs kultūras darbinieks un preses izdevuma "Dryva" redaktors, bet trešais brālis Ontons — ārsts un pazīstams dzejnieks. Skrindu dzimto māju vietā Vaboles pagasta Liepas Mukānos 1990. gada oktobrī svinīgi atklāts krusts un piemiņas akmens.

Sventē dzīvojis un strādājis, turpat arī apbedīts, mācītājs Pīters Smelters.

Daugavpils novads

Vecsalienas (Červonkas) pils

The Castle of Vecsaliena (Červonka)

Viņš vācis tautasdziesmas, sūtījis tās Krišjānim Baronam. Dainu sakopojumā ir ap 5000 P. Smeltera iesūtīto četrinžu. Maz izpētīta mācītāja Staņislava Vaikuļa darbība. 20. gadsimta 50. un 60. gados viņš strādājis Kalupē, sastādījis vairākas lūgšanu grāmatas, tāpat viņam ir nopelni publicistikā. 1991. gada rudenī Dvietē atklāts piemiņas akmens selekcionāram Paulam Sukatniekam kā pateicības zīme par viņa mūža darbu — vairāku Latvijas apstākļiem piemērotu vinogu šķirņu izaudzēšanu. Plašākām sabiedrības aprindām mazāk zināms fakts, ka izcilais ornitologs, vairāku bērnu grāmatu autors Kārlis Grigulis dzimis Salienā. Arī viņam uzstādīta piemiņas plāksne.

Rajonā ir vairāki nozīmīgi dabas pieminekļi, kurus vērts pašiem apskatīt un arī parādīt ciemiņiem. Tāds ir Nicgales

laukakmens — lielākais Latvijā — 10,5 metrus garš, 10,4 metrus plats, ar tilpumu 174 kubikmetri. Ir diženi ozoli, liepas, republikas nozīmes parki un ievērojamas celtnes.

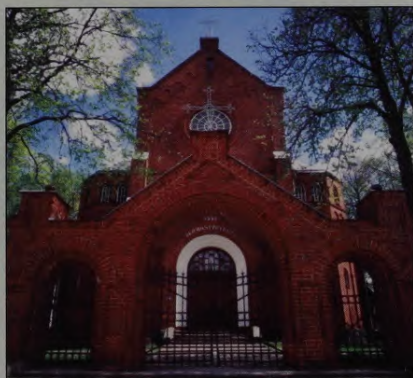
Likсна pamatoti lepojas ar neogotisko Svētās Sirds katoļu baznīcu (celta 1903.—1913. gadā), kas ir viena no skaistākajām šā stila ēkām Latvijā. Ievērojams arhitektūras piemineklis ir 1685. gadā būvētā evaņģēliski luteriskā baznīca Subatē.

Mūsu novada dzīve ir cieši saistīta ar Latvijas dižāko upi Daugavu. Pēc tam kad 80. gados izdevās apturēt Daugavpils HES celtniecību un tā paglābt no izpostīšanas upes senleju, tā ņemta īpašā aprūpē. Par to gādājis Latvijas Kultūras fonds un Daugavpils rajona vadība, 1990. gadā noslēdzot savstarpēju vienošanos. Tagad ar Latvijas valdības lēmumu šeit izveidots dabas parks "Daugavas loki" 10,5 tūkstošu hektāru platībā. Bet rajona otrā malā, Pilskalnes pagastā, toreizējā Daugavpils Pedagoģiskā institūta rektors Bruno Jansons saskatīja slavenajiem Gaujas krastiem līdzīgu skaistumu. Te tika sakopts un izveidots brīnišķīgs dabas stūrītis, kas ieguvis "Mazās Siguldiņas" nosaukumu.

Daugavpils Region

We, people of the Daugavpils Region, live in the very south-east part of Latvia. Our neighbours are Lithuanians, Byelorussians, Latgallians of the Krāslava and Preiļi Region, Selonians of the Jēkabpils Region. Interaction, co-operation and also violence have historically effected the economical development and cultural life of the Daugavpils Region.

All our region as far as the Dunava River in the Jēkabpils Region, is crossed by the Daugava — the fortune river of Latvia. Like blue winding ribbon it makes ten curves in the span from Krāslava till Krauja, but below Daugavpils, along Līksna and Nīcgale it flows straight on and calm to the Baltic Sea, splitting the region into two parts, which in historical, political and ethnographical sense have developed differently in course of centuries. On the left-hand bank one can find Augšzeme (Upland), or the land of the Selonians, on the right-hand bank — Latgale. The eye pleases relief, which in the south-east of the region is formed by the Augšzeme elevation (upland) with the peak (top) — Eglu Hill, but in the north-east — the Latgale Elevation (upland), and in between them — the Lowland of the Eastern Latvia. When climbing any of the hills, either in vicinity of Medumi or Lukna, a traveller enjoys beautiful scenery with birch groves covered hillocks and blue lakes resting in hollows. There are 194 lakes in the region, the area of each of which exceeds one hectar. The biggest of them are the Svente and Riču Lakes.

Kalupes katoļu baznīca

The Kalupe Catholic Church

They both belong to the complex protected landscapes, which take 1/10 of the region's territory. One third of the region's land area is covered with forests — the largest tracts being found in neighbourhood of Nīcgale, Kalupe and Silene.

This land, chosen by our ancestors — the Latgallians and Selonians, who had settled there already long before our era, seemed attractive and tempting also to foreigners. They have tried different ways to squeeze in here, also along the Daugava River. Beginning with the 13th century, German crusaders broke in here burning Latvian settlements and slaughtering people. In 1275, they built the Dünaburg castle on the right-hand bank of the Daugava River 19 km up the present Daugavpils. Starting from the 17th century, lands of the left-hand bank of the

Daugavpils Region

Daugava belonged to the Duchy of Courland, but the right-hand bank — Latgale was under the influence of Poland, which called this area Inflantia. In the middle of the 18th century Latgale was incorporated into the Russian Empire. Activities of invaders were Russification, religious subordination, national oppression, prohibition to print books in the Latgalian language. All this has left heavy consequences in Latgale and has hindered its growth. However, in all times, also the darkest ones, there had been progressive people both among the local inhabitants and foreigners (aliens), who had tried to bring culture to the people, created lasting values.

There are 25 small rural districts (pagasts) in the Daugavpils Region. Among them the Eglaine Pagasts is the one which devotes much effort to preserve memory of the most outstanding people of the area. A memorial stone, made by Indulis Folkmanis, has been erected here to Gottfried Friedrich Stender (1714—1796), an active figure of the 18th century Enlightenment period, also a museum has been made, the collection of materials of which tells about the selfless contribution of Stender Sen. to the Latvian people. G.F. Stender was born in the Laši pastorate, worked as a pastor in the local and other congregations. He was not only the intellectual teacher of the people, but also the former of the Latvian ABC, disseminator of achievements of science of his time, linguist and writer.

The prominent poet Rainis (Jānis Pliekšāns), though born in Tadenava (the present Jēkabpils Region), spent his childhood and youth in the Daugavpils area. Randene, Birkenēļi, Vilkumiests, Vasiļova, the Grīva German School — these are the places, which are connected with the development of personality of the young Pliekšāns. In the year of Rainis' 125th anniversary, a monument to the poet, made by the sculptor Indulis Folkmanis, was erected at the Ilūkste Secondary School No.1. In 1927, Rainis has taken part in the opening of this school, the Birkenēļi living house has been restored, where Rainis spent his childhood. In 1991, a memorial stone has been unveiled to him in Randene.

In the first half of the 19th century the canon Tomass Kosovskis has lived in Liksna — the author of several books, written in the Latgalian language, among them also of the first Latgalian Grammar Book. In the end of the 19th century and the beginning of the 20th century three brothers Skrindas have done much for the benefit of intellectual (spiritual) rebirth of Latgale. Two of them — Benedikts and Kazimirs — were priests, Kazimirs — also an active figure in culture and editor of the press issue "Dryva", but the third brother Ontons — a physician and quite well-known poet. In October 1990, a cross and a memorial plaque were solemnly unveiled at the native house of the Skrindas family Mukāni, in the Liepa village of the Vabole Pagasts.

The parson Pīters Smelters lived and worked in Svente, and also lies buried there. He has gathered folk songs, sent them to Krišjānis Barons. The collection of Latvian folk songs contains around 5000 quatrains which are sent by P. Smelters. Activities of the priest Staņislavs Vaikulis have been little investigated. In the 50s and 60s of the 20th century he has worked in Kalupe, has compiled several prayer books, he has also made his contribution in journalism. In autumn 1991, in Dviete, a memorial stone was unveiled to the selectionist Pāvels Sukatnieks, as a mark of gratitude for his life-long work — cultivation of several species of grapes fit for conditions of Latvia. The wider public knows less about the fact, that the prominent ornithologist, author of several books Kārlis Grigulis was born in Saliēna. A memorial plaque has been unveiled also to him.

There are several rather important natural monuments in the region, which are worthwhile to see and to show to our guests. Among them to mention the Nicgale Boulder — the biggest in Latvia — 10.5 metres long, 10.4 metres wide, with the volume 174 cubic metres. There are grand oaks, lindens, parks and buildings of national importance.

Līksna may be reasonably proud of its neogothic Catholic Holy Heart Church (built in 1903—1913), which is one of the most beautiful buildings of this style in Latvia. Noteworthy architectural monument is the Evangelic Lutheran Church in Subate, built in 1685.

Life of our area is closely linked with the grand river of Latvia — the Dau-

Subates ezers

The Lake of Subate

gava. In the 80s, a success was achieved in stopping the construction of the Daugavpils HES and thus the ancient river valley escaped destruction, now it is taken under special care. This has happened due to a mutual agreement of the Cultural Foundation of Latvia and the management of the Daugavpils Region, signed in 1990. Now, by the decision of the Government of Latvia a nature park "Daugavas loki" (The Curves of the Daugava River) has been made there, which occupies 10.5 thousand hectares. But on the other side of the region, the Pīlskalne Pagasts, the rector of the former Daugavpils Pedagogical Institute Bruno Jansons has observed that the landscape there resembles the beauty of the famous Gauja River banks. The territory here was put in order and a wonderful corner of nature was formed, which had got the name of "The Little Sigulda".

Daugavpils novada kultūrvēsturiskie un dabas objekti

Ilūkste

Ilūkstes katoļu baznīca (19. gs.)
Katoļu klostera ēka (17. gs.)

Subate

Subates ev. lut. baznīca (1685)
Subates katoļu baznīca (1773)
Subates katoļu draudzes Miera nams (1994)
Piemiņas vieta 2. pasaules karā bojā gājušajiem ebrejiem

Ambeļu pagasts

Ambeļu katoļu baznīca (1888)
Baranaukas, Skromaņu Greitas, Leperes pilskalnis
Augstkalnes baznīca
Ambeļu parks

Bebrenes pagasts

Bebrenes pils (1896), kapliča, parks
Bebrenes katoļu baznīca (1797)
Ilzes pilskalnis
1. pasaules karā kritušo vācu karavīru kapi

Demenes pagasts

Demenes ev. lut. baznīca (1567)
Demenes pareizticīgo baznīca (1877)
Zemgales dzelzceļa stacija (19. gs. vidus)
Turmonta kalns

Dvietes pagasts

Dvietes katoļu baznīca (1858)
Dvietes muižas parks un muižas pārvaldnieka ēka
Magazīnas klēts (1874)

Eglaines pagasts

Eglaines katoļu baznīca (1936)
Lašu ev. lut. baznīca (1805)
Vecticībnieku lūgšanu nams
G. F. Stendera muzejs
Lašu vecie luteriešu kapi
(Raiņa "Mēnessmeitiņas" I. Apsēnas kaps)
Červonkas-Sārtenes kapi
Lašu pilskalnis

Kalkūnes pagasts

Kalkūnes muižas pils (1890)
Kalkūnes ev. lut. baznīca (1783)
Raiņa māja Berķenelē, Randene
Napoleona kalns

Kalupes pagasts

Kalupes katoļu baznīca (1785)
Krivānu vecticībnieku lūgšanu nams
Liksnas pagasts
Liksnas muižas kapela
Svētās Sirds katoļu baznīca (1903)

Maļinovas pagasts

Raiņa piemiņas akmens Vasiļovas māju vietā
Keramiķu S. Vilcāna un E. un V. Vinceviču darbnīcas

Medumu pagasts

1. pasaules karā kritušo krievu un vācu karavīru kapi
Medumu ezera kompleksais dabas liegums
Ēģiptes mācītāja Svensona kaps

Naujenes pagasts

Juzefovas katoļu baznīca (1936—1961)
Spruktu katoļu baznīca (1933)
Dinaburgas pilsdrupas
Slutišķu etnogrāfiskā sādža
Juzefovas muižas parks, spirta brūzis
Markovas izziņu taka

Nīcgales pagasts

Nīcgales katoļu baznīca (1863)
Nīcgales Lielais akmens

Pilskalnes pagasts

Grāfu Plāteru-Zībergu muižas vārti
Ludvīgovas kapliča
Meža ainavu mācību taka "Pilskalnes Siguldiņa"
Augšzemes ainavu taka

Salienas pagasts

Jaunbornes katoļu baznīca (1859)
Dievmātes pastāvīgās palīdzības krucifikss
Pieminekļis K. Grigulim
Poļu leģionāru kapi (1919—1920)

Tabores pagasts

Tabores muiža (1600)
Elernes katoļu baznīca (1650)

Vaboles pagasts

Brāļu Skrindu muzejs
Grāfu Plāteru-Zībergu muižas ēkas (19. gs.
vidus)
Krucifiksi ceļmalās

Vecsalienas pagasts

Červonkas pils (1870), parks
Rozališķu muiža
Siķeles ev. lut. baznīca (1819)
Salienas Sv. Jāņa Kristītāja pareizticīgo
baznīca (1895)

Višķu pagasts

Moļa muiža, tagad Višķu lauksaimniecības
tehnikums
Višķu katoļu baznīca (20. gs. sāk.)
Maskavas pareizticīgo baznīca (19. gs. 1.
puse)
Maskavas senkapi, Ezerstarpu senkapi
Daniševskas vecticībnieku baznīca
Podgurjes ūdensdzirnavas, pilskalns

Biķernieku pagasts

Lipinišķu pareizticīgo baznīca
Krivošejevas vecticībnieku dievnams

Dubnas pagasts

Dubnas katoļu kapela
Aščuku vecticībnieku lūgšanu nams
Piparu senkapi
Sivilišķu pilskalns

Lauceses pagasts

Lauceses katoļu baznīca
Poļu leģionāru kapi

Līdumnieku pagasts

Dabas liegums — Riču ezers un Silenes
mežs
1. pasaules karā kritušo vācu karavīru kapi

Skrudalienas pagasts

Ilgas muižas medību pils (19. gs.)
Šēnheides baronu kapi
Sventes pagasts
Sventes katoļu baznīca (1800)
Jaunsventes muiža
Egļu pilskalns
Ezeru un botāniskie liegumi

Šēderes pagasts

Grendzes katoļu baznīca
Daiļamatnieka A. Sietkovska privātā kolek-
cija

Cultural Historical and Nature Objects of the Daugavpils Region

Ilūkste

The Ilūkste Catholic Church (19th cent.)
Catholic Abbey (17th cent.)

Subate

The Subate Ev. Luth. Church (1685)
The Subate Catholic Church (1773)
The House of Peace of the Subate Catholic congregation (1994)
Memorial place to the Jews perished in the Second World War

The Ambeļi Pagasts

The Ambeļi Catholic Church (1888)
Castle mounds of Baranauka, Skromaņū Greita, Lepere
The Augstkalne Church
The Ambeļi Park

The Bebrene Pagasts

Castle (1896), chapel and park of Bebrene
The Bebrene Catholic Church (1797)
Castle Mound of Ilze
Cemetery of German soldiers perished in the First World War

The Demene Pagasts

The Demene Ev. Luth. Church (1567)
The Demene Orthodox Church (1877)
Zemgale Railway Station (middle of the 19th cent.)
The Turmonts Hill

The Dviete Pagasts

The Dviete Catholic Church (1858)
Park of the Dviete Estate and the house of the Estate's administrator
The Magazine barn (1874)

The Eglaine Pagasts

The Eglaine Catholic Church (1936)
The Laši Ev. Luth. Church (1805)
The Old-believers' Oratory (House of Prayers)
Museum of G.F.Stender

The Laši Old Lutherans Cemetery (the grave of I. Apsēna, a prototype of a poem by Rainis)
The Červonka-Sārtene Cemetery
The Laši Castle Mound

The Kalkūne Pagasts

Castle of the Kalkūne Estate (1890)
The Kalkūne Ev. Luth. Church (1783)
The house of Rainis in Berķenele, Randene
The Napoleon Hill

The Kalupe Pagasts

The Kalupe Catholic Church (1785)
The Krīvāni Old-believers' Oratory (House of Prayers)
The Liksna Pagasts
Chapel of the Liksna Estate
Catholic Church of the Holy Heart (1903)

The Maļinova Pagasts

Memorial stone to Rainis in place of the Vasiļova semi-estate
Workshops of ceramists S. Vilcāns and E. and V. Vinceviči

The Medumi Pagasts

Cemetery of the Russian and German soldiers perished in the First World War
The complex restricted area of the Medumi Lake
The grave of the Ēģipte village parson Svensons

The Naujene Pagasts

The Juzefova Catholic Church (1936-1961)
The Sprukti Catholic Church (1933)
The Dūnaburg Castle ruins
The Slutišķi ethnographic village
Park of the Juzefova Estate, distillery
Markova's Track of Knowledge

The Nicgale Pagasts

The Nicgale Catholic Church (1863)
The Big Stone of Nicgale

The Pilskalne Pagasts

Gate of the Counts Plater-Siebergs' Estate
The Ludvigova Chapel
Training track of forest landscapes "The Little Sigulda of Pilskalne"
Track of the Augšzeme (Upland) landscapes

The Saliena Pagasts

The Jaunborne Catholic Church (1859)
Crucifix of the Virgin's Constant Help
Monument to K. Grīgulis
Cemetery of the Polish legionnaires (1919—1920)

The Tabore Pagasts

The Tabore Estate (1600)
The Elerne Catholic Church (1650)

The Vabole Pagasts

Museum of the brothers Skrinčas
Estate of the Counts Platter-Siebergs' (middle of the 19th cent.)
Roadside crucifixes

The Vecsaliena Pagasts

Castle (1870) and park of Červonka
The Rozališķi Estate
The Sīķele Ev. Luth. Church (1819)
The Saliena Orthodox Church of St. John the Baptist (1895)

The Višķi Pagasts

The Mojs Estate, now the Višķi Agricultural Technical School
The Višķi Catholic Church
The Maskava Orthodox Church (1st half of the 19th cent.)
The Maskava ancient cemetery, the Ezerstarpu ancient cemetery
The Daniševska Old-believers' Church
The Podgurje water-mill and castle mound

The Biķernieki Pagasts

The Lipinišķi Orthodox Church
The Krivošejeva old-believers' chapel

The Dubna Pagasts

The Dubna Catholic Chapel
The Aščuki Old-believers' oratory (House of Prayers)
The Pipari ancient cemetery
The Sivilišķi castle mound

The Laucese Pagasts

The Laucese Catholic Church
Cemetery of the Polish legionnaires
The Lidumnieki Pagasts
Restricted area — the Riču Lake and the Silene Forest
Cemetery of the German soldiers perished in the First World War

The Skrudaliena Pagasts

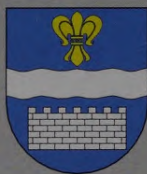
Hunting Castle of Ilga's Estate (19th cent.)
Cemetery of the Šēnheide barons

The Svente Pagasts

The Svente Catholic Church (1800)
The Jaunsvente Estate
The Egļi castle mound
Lake and botanical restricted areas

The Šēdere Pagasts

The Grendze Catholic Church
Private collection of the applied arts master A. Sietkovskis

Daugavpils

Pilsētas dome — Kr.Valdemāra 1,
LV 5400
Tālr. 22331, 22338
Platība 72,48 km²
ledz. sk. 116,9 tūkst

19. gs 1. pusē celtais Daugavpils cietoksnis

The Daugavpils Fortress, built in the 1st half of the 19th cent.

1937. gadā celtais Vienības nams (arh. V. Vitands)

The House of Unity, built in 1937 (architect V.Vitands)

Daugavpils vēsture sniedzas tālā pagātnē. Tās sākums ir 1275. gadā Livonijas ordeņa uzceltā mūra pils — Dinaburga (Duneborch). Livonijas kara laikā (1558—1583) Dinaburga tika pārcelta uz jaunu vietu (19 km lejup pa Daugavu).

Pilsēta vairākkārt mainījusi savu nosaukumu: Dinaburga (1275—1893, ar pārtraukumiem), Borisoglebska (1656—1667), Dvinska (1893—1920), Daugavpils (kopš 1920. g.).

19. gadsimta 2. pusē Dinaburga kļuva par ievērojamu satiksmes ceļu mezglu — dzelzceļš savienoja pilsētu ar Pēterburgu (1860), Rīgu (1861), Varšavu (1862), Orlu (1866) un Šauļiem (1873). 1892. gadā tika atklāta kuģu satiksme ar Vitebsku. 19. un 20. gad-

simta mijā pilsēta kļuva par svarīgu rūpniecības un tirdzniecības centru cariskās Krievijas ziemeļrietumdaļā. 1913. gadā šeit jau bija apmēram 100 rūpniecības uzņēmumu. Tāpat pilsētā bija 39 mācību iestādes, 15 ārstniecības iestādes un 11 aptiekas. Strauji auga arī pilsētas iedzīvotāju skaits: 11 361 (1840), 69 675 (1897), 113 tūkst. (1913).

No 1918. gada februāra līdz decembrim Dvinsku bija okupējis vācu karaspēks, vēlāk pilsētu ieņēma lielinieki un noturējās tajā 13 mēnešus. 1920. gada 3. janvārī pilsētu atbrīvoja apvienotie latviešu, lietuviešu un poļu spēki.

1935. gadā atklātais Vienības tilts bija pirmais tērauda tilts Latvijā. 1937. gadā Daugavpilī tika uzcelta monumentāla

1848. gadā klasicisma stilā celtā Sv.Pētera un Pāvila katoļu baznīca (arh. A.Štauberts)

The classical-style St.Peter's Catholic Church built in 1848 (architect A.Štauberts)

Borisa un Ģleba pareizticīgo baznīca (1905)

The Orthodox Church of Boris and Gleb (1905)

ēka — Vienības nams. Pilsētā darbojās daudzas mācību iestādes un nacionālas skolas.

Pēckara gados Daugavpils kļuva par nozīmīgu rūpniecības centru — no jauna tika uzceltas vai paplašinātas daudzas rūpnīcas: lokomotīvu remonta rūpnīca, darbgaldu remonta rūpnīca, pievadķēžu rūpnīca, elektroinstrumentu rūpnīca, ķīmiskās šķiedras rūpnīca, apavu un apģērbu fabrikas, gaļas, piena un maizes produktu kombināti. 1946. gadā pilsētā sāka ierīkot tramvaja sliežu ceļus. Pilsēta kļuva arī par svarīgu Austrumlatvijas kultūras centru. 1944. gadā atsāka darbu 1923. gadā dibinātais Skolotāju institūts, kas 1952. gadā tika pārveidots par Daugavpils Pedagoģisko institūtu.

1993. gadā tas tika reorganizēts par Daugavpils Pedagoģisko universitāti, kuras paspārnē darbojas eksperimentālā skola (pamatskola un vidusskola). 1961. gadā Daugavpilī atvēra Rīgas Politehniskā institūta filiāli (tagad — Rīgas Tehniskās universitātes Vispārtehniskā fakultāte). 1988. gadā darbību atsāka Daugavpils valsts teātris, kas to bija pārtraucis 1963. gadā. Izveidota krievu ģimnāzija, atjaunota "Saules" skola, atvērtas poļu un ebreju nacionālās skolas, nacionālās kultūras biedrības.

Daugavpils

Town Council — Kr.Valdemāra 1,
LV 5400
Tel. 22331, 22338
Area 72,48 sq. km
Population 116.9 thous.

Daugavpils Pedagoģiskās universitātes jaunais korpuss (1989)

The new block of the Daugavpils Pedagogical University (1989)

1840. gadā krievu ampīra stilā celtā 1. vidusskola (arh. A. Štauberts)

The Russian Empire style Secondary School No.1, built in 1840 (architect A. Štauberts)

History of Daugavpils dates back to the distant past. The beginning of it is the stone castle — Dūnaburg, built by the Livonian Order in 1275. During the Livonian War (1558—1583) Dūnaburg was moved to a new place (19 km down the Daugava River).

The town has changed its name several times: Dūnaburg (1275—1893, with interruptions), Borisoglebsk (1656—1667), Dvinsk (1893—1920), Daugavpils (since 1920).

In the 2nd half of the 19th century Dūnaburg became an important road junction — the railway-line connected the town with Petersburg (1860), Riga (1861), Warsaw (1862), Orl (1866) and Šauliai (1873). In 1892 a shipping line to Vitebsk was opened. On the eve of

the 20th century the town became an important industrial and trade centre in the north-west of Tsarist Russia. In 1913 there were already about 100 industrial enterprises. The town had also 39 educational institutions, 15 medical institutions and 11 chemist's shops. The number of inhabitants grew rapidly, too: 11 361 (1840), 69 675 (1897), 113 thous. (1913).

From February till December 1918 Dvinsk was occupied by the German army, later the town was captured by bolsheviks and they kept it 13 months. On 3 January 1920 the town was liberated by the united Latvian, Lithuanian and Polish forces

The Vienība (Unity) Bridge, opened in 1935, was the first steel bridge in

19. gs. beigās jūgendstilā celtais Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzejs

The Daugavpils History and Art Museum, built in the art nouveau style in the end of the 19th cent.

Latvia. In 1937 a monumental building was erected in Daugavpils — the House of Unity. Many educational institutions and national schools functioned in the town.

In the post-war years Daugavpils became an important industrial centre — many factories were built anew or the existing ones were extended: locomotive engine repairs plant, etc. In 1946 tram-line was started to be built in the town. The town became an important cultural centre of Eastern Latvia. In 1944 the Teachers' Institute resumed its work, which was founded in 1923, in 1952 it was reorganized into the Daugavpils Pedagogical Institute, but in 1993 — into the Daugavpils Pedagogical University, under the aus-

20. gs. sākumā jūgendstilā celtā dzīvojamā māja Saules ielā 41

The dwelling-house in 41, Saules Street, built in the art nouveau style in the beginning of the 20th cent.

pices of which functions an experimental school (primary and secondary school). In 1961 a branch of the Riga Polytechnical Institute was opened in Daugavpils (now — the General Technical Faculty of the Riga Technical University). In 1988 the Daugavpils Theatre resumed its work, which had been interrupted in 1963. The Russian Grammar School has been formed, "The Saule" (Sun) school, Polish and Jewish national schools and national cultural societies have been opened.

Daugavpils arhitektūras un pilsēt būvniecības objekti

Daugavas aizsargdambis (1841)

Daugavpils cietoksnis (19. gs. 1. puse)

Daugavpils cietokšņa priekštilta nocietinājumi, tagad — Grīvas cietums

Dinaburgas valsts iestāžu ēku ansamblis Ģimnāzijas ielā 27, Vienības ielā 20, Lāčplēša ielā 20 (19. gs. 1. puse)

Administratīvā ēka Ģimnāzijas ielā 12 (19. gs. beigas)

Administratīvā ēka Ģimnāzijas ielā 11 (19.—20. gs. mija)

Dzīvojamā māja Saules ielā 41 (20. gs. sāk.)

Dzīvojamā māja Saules ielā 55 (20. gs. sāk.)

Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzejs Rīgas ielā 8 (19. gs. beigas)

Elektrostacija 18. novembra ielā 8 (1911)

Cietums 18. novembra ielā 66 (1863)

Sinagoga Cietokšņa ielā 38 (19. gs. vidus)

Ugunsdzēsēju depo Rīgas ielā 1/3 (1876)

Mežciema ārstnieciskā ūdens procedūru dziednīca Daugavas ielā 131, tagad privātipašums (1883)

Garnizona klubs Kr. Valdemāra ielā 1, tagad pilsētas domes ēka (19. gs. 2. puse)

Vienības nams Vienības laukumā (1936—1937, arh. V. Vitands)

Latvijas armijas karavīru brāļu kapi (1918—1920) luteriešu kapos (arh. A. Birzenieks)

Pulkveža Fridriha Brieža dzīvesvieta (1910—1914) Strādnieku ielā 7

Andreja Pumpura dzīvesvieta (1895—1902) Miera ielā 55

Piemineklis Daugavpils atbrīvošanas cīņās (1920) kritušajiem poļu karavīriem. Uzstādīts 1992. gadā Satiksmes ielā

6. vidusskola, kurā no 1875. gada līdz 1879. gadam mācījies Rainis, Grīvā, Komunālajā ielā 2

Sv. Pētera un Pāvila katoļu baznīca Rīgas ielā 39 (celta 1848. gadā, arh. A. Štauberts, pārbūvēta 1924. gadā pēc A. Vizuļa projekta)

Grīvas katoļu baznīca Baznīcas ielā 28 (1889, arh. V. Neimanis)

Ev. lut. baznīca 18. novembra ielā 68a (1893, arh. V. Neimanis)

Aleksandra Ņevska pareizticīgo baznīca Garnizona kapos (1897)

Jaunavas Marijas katoļu baznīca Pumpura ielā 11a (1905)

Borisa un Gļebs pareizticīgo baznīca Tautas ielā 2 (1905)

Gajoka vecticībnieku kopienas lūgšanu nams Jaunajā ielā 5 (1886)

1. vecticībnieku kopienas lūgšanu nams Puškina ielā 16a (1908—1928)

1. vidusskola Ģimnāzijas ielā 32 (1835—1840, arh. A. Štauberts)

Architecture and Town-building objects of Daugavpils

Protecting dike of Daugavpils (1841)

The Daugavpils Fortress (1st half of the 19th cent.)

Bridgehead of the Daugavpils Fortress, now — the Grīva Prison

Ensemble of the Dünaburg authorities' buildings in 27, Ģimnāzijas Street, 20, Vienības Street, 20, Lāčplēša Street (1st half of the 19th cent.)

Administrative building in 12, Ģimnāzijas Street (end of the 19th cent.)

Administrative building in 11, Ģimnāzijas Street (turn of the 19/20th cent.)

Dwelling house in 41, Saules Street (beg. of the 20th cent.)

Dwelling house in 55, Saules Street (beg. of the 20th cent.)

The Daugavpils History and Art Museum in 8, Rīgas Street (end of the 19th cent.)

Building of the electrostation in 8, the 18th November Street (1911)

Prison in 66, the 18th November Street (1911)

The Synagogue in 38, Cietokšņa Street (middle of the 19th cent.)

Fire-station in 1/3, Rīgas Street (1876)

The Mežciems Water Treatment Health Centre in 131, Daugavas Street, now a private property (1883)

Garrison club in 1, Kr.Valdemārs Street, now a building of the City Council (2nd half of the 19th cent.)

The Unity House in Vienības Square (1936—1937, architect V. Vitands)

Soldiers' graves of the Latvian Army (1918— 1920) in the Lutheran Cemetery (architect A. Birzenieks)

Residence of colonel Frīdrihs Briedis (1910—1914) in 7, Strādnieku Street

Residence of Andrejs Pumpurs (1895—1902) in 55. Miera Street

A monument to the Polish soldiers killed during the Daugavpils liberation battles (1920). Erected in Satiksmes Street in 1992

Secondary School No.6, in which Rainis studied from 1875 to 1879, in Grīva, 2, Komunālā Street

Catholic Church of St.Peter and Paul in Rīgas Street (built in 1848, architect A. Štauberts, rebuilt in 1924 after A. Vizulis project)

The Grīva Catholic Church in 28, Baznīcas Street (1889, architect V. Neimanis)

Ev. Luth. Church in 68a, the 18th November Street (1893, architect V. Neimanis)

Orthodox Church of Alexander Nevsky in the Garrison Cemetery (1897)

Catholic Church of the Virgin Mary in 11a, Pumpura Street (1905)

Orthodox Church of Boris and Gleb in 2, Tautas Street (1905)

The Gajok oratory (house of prayers) of the old-believers' community in 5, Jaunā Street (1886)

Oratory (house of prayers) of the 1st old-believers' community in 16a, Puškin Street (1908—1928)

Secondary School No.1 in 32, Ģimnāzijas Street (1835—1840, architect A. Štauberts)

Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA

98-17.020

Ilūkste

Pilsētas dome — Ilūkste,
Brīvības iela 13, LV 5447
Tālr. 62371
Platība 9 km²
Iedz. sk. 3257

Atpūtas bāze "Ilūkste"

Recreation centre "Ilūkste"

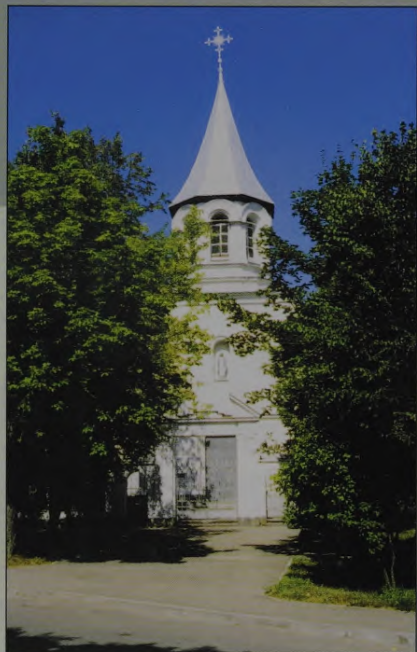

Ilūkstes novadpētniecības muzeja iekšskats

Interior of the Ilūkste History Museum

Ilūkste par apdzīvotu vietu sāka veidoties 16. gadsimtā. Rakstos tā pirmoreiz minēta 1550. gadā kā mazs miestīšs četru svarīgu ceļu krustojumā — no Sēlijas vidienes, no Lietuvas, no Baltkrievijas un no Daugavas krasta. 19. gadsimta sākumā Ilūkste kļuva par aprīņķa centru, bet 1917. gadā ieguva pilsētas tiesības. Pirmā pasaules kara laikā, kad pār Ilūksti gāja frontes līnija, pilsēta stipri cieta. Bojā gāja arī 1690. gadā celtā katoļu baznīca, taču 1760. gadā celtā jezuītu klostera ēkas ir saglabājušās. Patlaban tās apsaimnieko Ilūkstes katoļu draudze. Ievēribas cienīga ir 1880. gadā celtā pareizticīgo baznīca, kurā atrodas senas, ar 13.—14. gadsimtu datētas ikonas. Otra katoļu baznīca celta 1846. gadā un

veltīta Jaunavai Marijai. 1861. gadā cara valdība atņēma to katoļiem un nodod pareizticīgo rīcībā. 1921. gadā ar Latvijas valdības lēmumu tā tiek atdota katoļiem atpakaļ. Baznīcu rotā liela altārglezna, kurā attēlota Jaunava Marija, un bareljefu sērija par Jēzus Kristus nāvi. Ilūkste var lepoties arī ar savu izglītības un kultūras vēsturi — jau 1596. gadā Ilūkstē atklāja pirmo mācību iestādi — Ilūkstes latīņu skolu. Tagadējo Ilūkstes 1. vidusskolu (tolaik pamatskolu) 1927. gadā atklājis izglītības ministrs Jānis Pliekšāns (Rainis). Ar Ilūkstes pilsētas vēsturi un novada kultūras un izglītības vēsturi iepazīstina Ilūkstes jaunrades nama novadpētniecības muzejs, piedāvājot plašu ekspozīciju.

Ilūkstes katoļu baznīca

The Ilūkste Catholic Church

Town Council — Ilūkste,
13, Brīvības Street, LV 5447
Phone 62371
Area 9 sq. km
Population 3257

Katoļu baznīcas iekšskats

Interior of the Catholic Church

Ilūkste started to develop as a settlement in the 16th century. In written documents it has been first mentioned in 1550 — as a small village in cross-road of four important thoroughfares (roads) — from mid-Selonia, from Lithuania, from Belarus and from the bank of the Daugava River. In the beginning of the 19th century, Ilūkste became the centre of the district, but in 1917 it obtained the town's status. During the First World War, when Ilūkste was crossed by a front-line, the town suffered severely. The Catholic church built in 1690 was damaged, too, yet the Jesuit Cloister buildings have survived. Now the congregation of the Ilūkste Catholic Church takes care about them. Noteworthy is the

Orthodox Church built in 1880, in which there are old icons, which date back to the 13th—14th century. Ilūkste can be proud of its history of education and culture — already in 1586 the first teaching institution was opened in the Ilūkste District, the Ilūkste Latin School. The present Ilūkste Secondary School No.1 (the primary school then) has been opened by the Minister of Education Jānis Pliekšāns (Rainis) in 1927. History Museum of the Ilūkste People's Art House makes one acquainted with the history of the town of Ilūkste and the history of culture and education of the district, offering a vast exhibition.

Subate

Pilsētas dome — Subate,
1. maija iela 1, LV 5471
Tālr. 65203, 65231
Platība: pilsētas 5,40 km²
lauku 93,60 km²
ledz. sk. 1,3 tūkst.

Subates katoļu baznīca *Salvador Kirche*

The Subate Catholic Church *Salvador Kirche*

Ev. lut. baznīca

Ev. Luth. Church

Senākais dokuments, kurā minēta Subate, ir 1570. gada 11. oktobra pārdošanas līgums, ar kuru Kurzemes un Zemgales hercogs Gothards Ketlers pārdod Vecsubates tirgus vietu Georgam Zibergam par 15 simtiem dālderu. Subate izveidota 1894. gadā, administratīvi apvienojot Vecsubates (pastāvēja no 1550. gada) un Jaunsubates miestu (pastāvēja no 1686. gada); 1680. gadā tai piešķirtas Magdeburgas tiesības, bet pilsētas tiesības — 1917. gadā. Subates vēsturiskais centrs ir 16.—19. gadsimta pilsēt-
būvniecības pieminekļi. Pilsētas krāšņākā rota ir 1685. gadā celtā evaņģēliski luteriskā baznīca, tās greznais, kokgriezumiem rotātais baroka inter-

jers, glezna “Kristus un grēciniece” (viss saglabājies no 17. gs. beigām) un 1853. gadā darinātās ērģeles. 1773. gadā Vecsubatē uzcelta un iesvētīta katoļu baznīca *Salvador Kirche*, kas ievērojama ar skulpturālo grupu “Golgāta”. 1994. gadā Subatē atvērts pirmais draudzes pansionāts Latvijā — katoļu draudzes “Miera nams”. Pie vēstures un kultūras pieminekļiem minama arī Baltās muižās dzīvojamā ēka un parks.

Town Council — Subate, 1,
1. maija Street, LV 5471
Phone 65203, 65231
Area: town 5.40 sq. km;
rural 93.60 sq. km
Population 1.3 thous.

Katoļu draudzes pansionāts "Miera nams"

Old people's home of the Catholic congregation "The House of Peace"

The most ancient document, which mentions Subate, is the sales contract of 11 October 1570, by which the Duke of Courland and Zemgale Gotthard Ketler sells the Vecsubate marketplace to Georg Sieberg for 15 hundred thalers. Subate was formed by administratively joining the village of Vecsubate (existed since 1550) and Jaunsubate (existed since 1686); in 1680 it got the Magdeburg rights, but the status of a town — in 1917. The historical centre of Subate is a monument of the 16th—17th century town building. The Evangelic Lutheran Church built in 1685 is the most magnificent adornment of the town, its luxurious, decorated with wood-carvings

Parks pie "Miera nama"

Park at "The House of Peace"

Baroque-style interior, a painting "Christ and the Sinner" (all preserved from the end of the 17th century) and the pipe-organ made in 1853. In 1773 the Catholic Church *Salvador Kirche* has been built and consecrated in Vecsubate, which is noteworthy for its sculptural group "Golgotha". In 1994, the first old-people's home of congregation in Latvia has been opened in Subate — "The House of Peace" of the Catholic congregation. One can mention also a dwelling house and park of Baltā muiža (the White Estate) among the history and art monuments.

Ambeļu pagasts

Pag. padome — Ambeļi, LV 5438

Tālr. 70317

Platība 69,34 km²

Iedz. sk. 1020

Liel. apdz. v. — Ambeļi.

Skats no Skromaņu Greitas kalna

View from the Hill of Skromaņu Greita

Ambeļu pagasts atrodas Daugavpils rajona dienvidaustrumos, 28 km no Daugavpils. Ievēriību var piesaistīt 1888. gadā celtā Augstkalnes katoļu baznīca. Baznīcā saglabājies 18. gs. altāris un gleznas. Apmēram 1 km uz ZA no baznīcas Dubnas upes labajā krastā paceļas Baranaukas pilskalns, bet apm. 2,5 km augšpus Baranaukas pilskalna upes kreisajā krastā — Skromaņu Greitas pilskalns, ko no trim pusēm ieskauj upe un dienvidrietumos aizsargā augsts valnis. 2 km augšpus

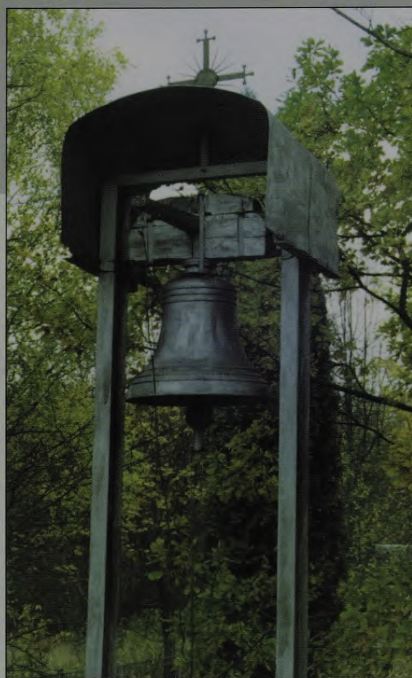
Greitas kalna upes kreisajā krastā paceļas Leperu pilskalns. Ambeļos atrodas 18. gs. beigās iekārtotais ainavu parks — dabas aizsargājamais objekts — ar 57 kokaugu un krūmu sugām. Tas ir viens no iecienītākajiem tūristu apskates objektiem un arī lieliska atpūtas vieta.

Pagasts' Council - Ambeļi, LV 5438
Phone 70317
Area 69.34 sq. km
Population 1020
The biggest populated area - Ambeļi

Augstkalnes katoļu baznīca

The Augstkalne Catholic Church

Augstkalnes baznīcas zvānu tornis

Belfry of the Augstkalne Church

The Ambeļi Pagasts lies in the south-east of the Daugavpils Region, 28 km from Daugavpils. The Catholic Church, built in 1888, may be mentioned as a tourist attraction. The 18th century altar and paintings have been preserved in the Church. About 1 km north-east from the Church, on the right-hand bank of the Dubna River, there is the Baranauka Castle Mound, but about 2.5 km up the Baranauka Castle Mound, on the left-hand bank of the river — the Castle Mound of

Skromaņu Greita, which from three sides is enclosed by the river and protected by a high wall from the south-east. On the left-hand bank of the river, 2 km up Greita's Hill towers the Leperi Castle Mound. There is also a landscape park in Ambeļi, arranged in the end of the 18th century — a protected area — with 57 species of trees and bushes. It is one of the most beloved tourist attractions and also a splendid place for recreation.

Bebrenes pagasts

Pag. padome — Bebrene, LV 5439
Tālr. 64225, 64227
Platība 103 km²
Iedz. sk. 1552
Liel. apdz. vietas — Bebrene, Ilze

Bebrenes pils vārti un katoļu baznīca

Gate of the Bebrene Castle and the Catholic Church

Bebrenes pagasts atrodas ziemeļrietumos no Ilūkstes. 13. gadsimtā Bebrenes teritorija kā novads piederēja pie Sēļu Naujenes pavalsts. "Bebrene" — bebru apvidus — rakstos pirmoreiz pieminēta 1562. gadā. Līdz mūsdienām saglabājusies pēc poļu arhitekta Jana Leonardo Markoni projekta 1896. gadā celtā grāfu Plāteru-Zībergu pils, kuru ieskauj gleznains muižas parks — dabas aizsargājams objekts. 1922. gadā Bebrenes pils telpās iekārtoja sešgadīgo pamatskolu (tagad vidusskolu). Godinot Latvijas brīvības cīnītājus, 1932. gadā pils priekšlaukumā atklāja pieminekli ar uzrakstu "No zobena saule lēca, caur zobenu brīvi mēs". 50. gadu sākumā pieminekli nopostīja, bet 1994. gadā

tēlnieks O. Feldbergs pēc arhitektu R. un I. Dobičīnu projekta izgatavoja pieminekļa precīzu kopiju. Ievērojams cieniņa ir 1797. gadā celtā un sv. Jāņa Kristītāja godam iesvētītā katoļu baznīca, kurā vēl šobaltdien darbojas 18. gadsimtā būvētas ērģeles. Vēsturiski nozīmīgi ir vecie ceļmalu krogi — kā zirgu atpūtināšanas un maiņas vietas. Pirmie krogi — kopskaitā 11 — minēti 1780. gadā, bet līdz mūsdienām saglabājušies tikai divi. Pagasta teritorijā atrodas Ilzes pilskalns un Raganu kalns — kādreizējā raganu prāvu un soda vieta.

Pagasts' Council - Bebrene, LV 5439

Phone 64225, 64227

Area 103 sq. km

Population 1552

The biggest populated areas —
Bebrene, Ilze

Bebrenes pils un piemineklis Latvijas
brīvības cīņtājiem

The Bebrene Castle and the Monument to
Fighters for Freedom of Latvia

The Bebrene Pagasts lies in the north-west from Ilūkste. In ancient times the territory of present-day Bebrene belonged to the state of Selonian Naujene. "Bebrene" — the area of beavers — in written documents was mentioned for the first time in 1562. Till our days has survived the Castle of the Counts Platter-Siebergs, built in 1896 according to the project of the Polish architect Jan Leonardo Marconi. It is surrounded by the picturesque park of the estate — the protected area. In 1922, a 6-year primary school (now a secondary school) was arranged in the premises of the castle. Paying honour to fighters for freedom of Latvia, in 1932, a monument was unveiled in the fore-yard of the castle with the inscription "From the sword

the sun rose, through the sword we are free". In the beginning of the 50s the monument was damaged, but in 1994 the sculptor O.Feldbergs, after the project of architects R. and I. Dobičins, made an exact copy of the monument. Noteworthy is the church, built in 1797 and consecrated in honour of St. John the Baptist, in which still today functions the pipe-organ of the 18th century. Historical importance have the old roadside inns — as places to rest and change horses. The first inns — altogether 11, nowadays only 2 — were mentioned in 1780. There are Ilze's Castle Mound and Raganu (witches') Castle Mound in the territory of the pagasts — the former punishment and litigation place of witches.

Demenes pagasts

Pag. padome — Demene, LV 5442
Tālr. 96549, 96575
Platība 104 km²
Iedz. sk. 1360
Liel. apdz. vietas — Demene,
Jānu ciems

Demenes ev. lūt. baznīca

The Demene Ev. Luth. Church

Zemgales skola

The Zemgale School

Demenes pagasts atrodas Daugavpils rajona dienviddaļā. Pagasts dibināts ap 1885. gadu, apvienojot piecas muižas ar Demenes mācītājmuižu. Demenes agrākais nosaukums Paržeka. Demenes ev. lūt. baznīca celta 1567. gadā pēc Kurzemes hercoga Gotharda Ketlera pavēles. Baznīca jau no 16. gadsimta vidus sargājusi latvju tautu no saplūšanas ar citām tautām, jo dievkalpojumi latviešiem noturēti latviešu valodā. No dabas objektiem ievēribu pelna Turmontes kalns (159 m

v. j. l.). Nosaukums "Turmont" cēlies no "Tur" (muižnieka vārds) un "mont", kas franciski nozīmē "kalns". Uz šā kalna bija muižnieka Tura muiža. 19. gs. 50. gados tiek būvēts dzelzceļš Pēterburga—Varšava ar Turmontes staciju, kuras tagadējais nosaukums ir Turmontasa un tā jau atrodas Lietuvas Republikas teritorijā. Turmontes kalns ir interesants objekts tūristiem, jo no tā paveras skats ne tikai uz Demeni, bet arī uz kaimiņvalsti Lietuvu, kā arī rodas iespēja izstaigāt brīnišķīgo simtgadīgo liepu aleju.

Pagasts' Council - Demene, LV 5442

Phone 96549

Area 104 sq. km

Population 1360

The biggest populated areas —
Demene, Jāņuciems

Zemgales stacija

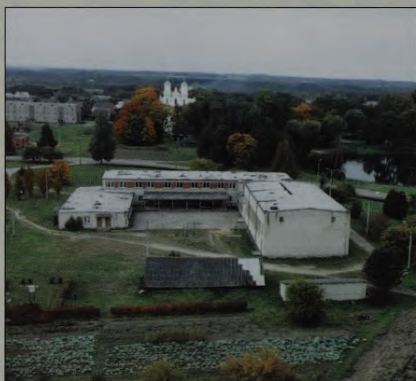
The Zemgale Railway Station

The Demene Pagasts is situated in the southern part of the Daugavpils Region. The pagasts was founded around 1885 by joining five estates with the parson's of Demene estate. The former name of Demene is Paržeka. Among natural objects one can single out the Turmonts Hill (159 m above the sea level). The name "Turmont" has originated from "Tur" (name of a landlord) and "mont", that means "a mountain" in French. There was an estate of the landlord Tur on this hill. In the 50s of the 19th century

the railway-line Petersburg-Warsaw with the Turmonte Station is being built, the present name of which is Turmontasa, and it is already in the territory of the Republic of Lithuania. The Turmonts Hill is interesting for tourists, because from it one can see a nice view not only of Demene, but also of the neighbouring country Lithuania, as well as can have a possibility to walk through the marvelous lane of one-hundred-years-old linden-trees.

Dvietes pagasts

Pag. padome — Dviete, LV 5441
Tālr. 66634, 66734
Platība 118 km²
Iedz. sk. 824
Liel. apdz. vietas — Dviete, Zariņi

Skats uz parku un Dvietes centru

View on the park and the centre of Dviete

Dvietes katoļu baznīca

The Dviete Catholic Church

Dvietes pagasts atrodas Daugavas kreisajā krastā starp Daugavu un Dvietes upi. Dvietes vēstures liecinieki ir mezolīta un neolīta atradumi Dvietes upes krastos, kuri datējami ar 8. un 2. g. t. pr. Kr. Padziļinot Dvietes upi, atrasti akmens darbarīki visnenākās somugru cilšu apmetnes paliekās. Pašā Dvietes centrā pukst tās sirds — Dvietes katoļu baznīca. Sākotnēji, 1750. gadā, baznīcu uzcēla no koka. Tad laikā no 1858. gada līdz 1864. gadam ar prāvesta Jāzepa Tamuleviča, draudzes un muižtura Kazimira Plātera-Zibera atbalstu uzcēla mūra baznīcu baroka stilā. Dvietiešu sūrās dzīves lieciniece ir 1874. gadā celtā magazīnas klēts Dvietes — Bēbrenes ceļa malā. To uzcēla 19. gs. beigās pēc zemnieku nemieru apspiešanas, paklausot valdības rīkojumam, lai zemniekiem trūkumā būtu kur aizņemties

labību. Nozīmīgu vietu Dvietes vēsturē ieņem selekcionārs Pauls Sukatnieks (1914—1989), kurš centās kaprīzās dienvidnieces vīnogas pielāgot mūsu klimatam. Tagad līdzās slavenā selekcionāra mājām ir uzstādīts piemiņas akmens. Iecienīta dvietiešu atpūtas vieta ir vecais parks. Parka teritorijā saglabājusies muižas pārvaldnieka ēka, kurā līdz pat 1972. gadam bija skola. Dvietes apkārtnē ir vairāki unikāli dabas objekti: Dvietes upes senleja, applūstošās pļavas, seši dižkoki, no kuriem divi atrodas parkā.

Pagasts' Council — Dviete, LV 5441
Phone 66634, 66734
Area 118 sq. km
Population 824
The biggest populated areas —
Dviete, Zariņi

Dvietes parks

The Dviete park

The Dviete Pagasts lies on the left-hand bank of the Daugava between the Daugava and Dviete River. The mesolithic and neolithic findings on the Dviete River banks, which date back to the 8th and 2nd mil. BC, give evidence of the history of Dviete. When deepening the Dviete River, stone tools have been found in the remnants of the most ancient settlement of the Finno-Ugrian tribes. In the very centre of Dviete one can find its heart — the Dviete Catholic Church. In the beginning, in 1750, the church was built of wood. Then, from 1858 till 1864, with the support of the dean Jāzeps Tamulevičs, congregation and landlord Kazimierz Platter-Sieberg the Baroque-style stone wall church was built. The magazine barn built in 1874 on the side of the Dviete—Bebrene road, gives evidence of the severe life of

Celiņš uz Mīlestības tiltiņu Dvietes parkā

Track to the Bridge of Love in the Dviete park

inhabitants of Dviete. It was built in the end of the 19th century after oppression of peasants' disorders, obeying the governmental instruction for the peasants in need to have a place from where to borrow grain. Pauls Sukatnieks (1914—1989), a selectionist, takes an important place in the history of Dviete. He tried to adapt the capricious southerners grapes to our climate. Now a memorial stone is erected next to the house of the well-known selectionist. Popular recreational place for inhabitants of Dviete is the old park. In the territory of the park a house of the estate's administrator has survived, in which until 1972 a school functioned. There are several unique natural objects in the vicinity of Dviete: ancient valley of the Dviete River, overflowing meadows, six grand trees, among which two are in the park.

Eglaines pagasts

Pag. padome — Eglaine, LV 5444

Tālr. 67295, 67343

Platība 79,2 km²

Iedz. sk. 1266

Liel. apdz. vietas — Eglaine, Baltmuiža, Vitkuški, Pabērži, Lavide, Kraujas

G.F. Stendera muzeja etnogrāfiskā daļa

Ethnographic part of the Museum of G.F. Stender

1883. gadā Tizenhauzu (Lašu) muižas īpašniece Marija Pšezdecka, dzim. grāfiene Tizenhauza, atsavināja no savas muižas un pārdeva zemniekiem 27 saimniecības. No šīm 27 zemnieku mājām izveidojās Lašu (tag. Eglaines) pagasts. Lašu pagastā dzimis Gothards Frīdrihs Stenders (Vecais Stenders, 1714—1796) — baltvācu mācītājs, valodnieks, rakstnieks. Vecajam Stenderam Eglaines pagastā bijušajā Lašu mācītājmājā 1989. gadā ierīkots muzejs, kurā savākti materiāli par viņa dzīvi un darbību. Vecais Stenders bija ne tikai latviešu tautas garīgais audzinātājs, bet arī pirmās plašākās latviešu gra-

matikas, pirmās populārzinātniskās grāmatas latviešu valodā (“Augstas gudrības grāmata no pasaules un dabas”, 1774), latviešu ābeču, to skaitā pirmās ilustrētās ābece autors un laicīgās daļlīteratūras aizsācējs Latvijā. Vecais Stenders gan sarakstījis, gan pārtulkojis latviešu valodā daudz pasaku. Bez tam muzejā saglabāta arī citu Eglaines pusē dzimušu zinātnes un kultūras darbinieku piemiņa. 1989. gadā pagasta teritorijā uzstādīts Induļa Folkmaņa veidotais piemiņas akmens Vecajam Stenderam. Vēsturiski nozīmīgi ir vecie Lašu kapi pie evaņģēliski luteriskās baznīcas, kur apbedīta Raiņa “Mēnessmeitiņa” Ida Apsēna, un Červonkas-Sārtenes kapi, kuros 1932. gadā uzstādīts piemineklis Latvijas brīvības cīņās kritušajiem brāļiem lietuvjiem. Pagastā atrodas trīs dievnami — Lašu ev. lut. baznīca (1805), Romas katoļu baznīca (celta 1936, atjaunota 1994) un vecticībnieku lūgšanu nams. Eglainiešiem ir arī bagātas lietišķās mākslas tradīcijas, un pagasta ļaužu lepnums ir vietējie amatieri — nepārstas klūdziņu pišanas tehnikas meistars Arvīds Tvardovskis, vērējamo ratiņu meistars Viktors Grincevičs u. c.

Pagasts' Council — Eglaine, LV 5444
Phone 67295, 67343
Area 79.2 sq. km; population 1266
The biggest populated areas —
Eglaine, Baltmuiža, Vitkuški,
Lavide, Kraujas

In 1883 the owner of the Tiesenhaus (Laši) Estate Maria Przezdcki, born countess Tiesenhaus, stripped of her estate and sold to peasants 27 farms. The Laši (now Eglaine) Pagasts was formed out of these 27 peasants' houses. Gotthard Friedrich Stender (Stender Sen., 1714—1796) — a Baltic German parson, linguist, writer was born in the Laši Pagasts. A Museum of Stender Sen. was arranged in the former Laši parson's house, in which materials on his life and activities have been gathered. Stender Sen. was not only the intellectual teacher of the Latvian people, but also the author of the first wider Latvian Grammar Book, the first popular scientific book in Latvian "The Book of High Knowledge from the World and Nature", 1774), the Latvian ABC, including the first illustrated ABC and the beginner of the secular fiction in Latvia. Stender Sen. has written or translated into Latvian many fairytales. Besides the Museum keeps memory of also other figures of science and culture, who were born in Eglaine. In 1989 a memorial stone to Stender Sen., made by Indulis Folkmanis, has been unveiled in the territory of the district. The old Laši Cemetery at the Evangelic Lutheran Church,

Romas katoļu baznīcas altāris Eglainē

Altar of the Roman Catholic Church (1994) in Eglaine

where Ida Apsēna, a prototype of a poem by Rainis lies buried, and the Červonka-Sārtene Cemetery, where in 1932 a monument to the Lithuanians perished in battles for freedom of Latvia was erected, are of historical importance. There are three churches in the pagasts — the Laši Ev. Luth. Church (1805), The Roman Catholic Church (built in 1936, restored in 1994) and the Old-believers' House of Prayers. Inhabitants of Eglaine have also rich traditions of applied art, and their pride are the local artisans — the master of unusual technique wickerwork Arvids Tvardovskis, the maker of spinning-wheels Viktors Grincevičs and others.

Kalkūnes pagasts

Pag. padome — Kalkūni, LV 5412
Tālr. 74023, 74659
Platība 57 km²
Iedz. sk. 2713
Liel. apdz. vieta — Kalkūni

Raiņa memoriālais muzejs Berķenelē
Memorial Museum of Rainis in Berķenele

Muzeja iekšskats
Interior of the Museum

Kalkūnes pagasts nodibināts 1864. gadā, apvienojot četrus muižu pagastus un četras biezi apdzīvotas vietas. Nākamā dzejnieka Raiņa tēvs Krišjānis Pliekšāns rentēja no barona Augusta fon Etingena Kalkūnes muižas pusmuižiņu, kurā mazais Jānis ar māti pavadīja četrus sava mūža gadus (1869— 1872), līdz pārcēlās uz dzīvi pie tēva un māsas Liziņas Berķeneles pusmuižiņā. Berķenelē Rainis nodzīvojis apmēram deviņus gadus un šajā vietā veidojusies viņa personība un pasaulskats, tapuši pirmie dzejoļi. Berķeneles nozīme Raiņa personības tapšanā jūtama 1919. gadā sarakstītajās trijās “Dagdas skiču” burtnīcās. Berķenele ir vienīgā vieta Daugavpils rajonā, kur saglabājušās ēkas no Raiņa vecāku laikiem: dzīvojamā māja, klēts, kūts,

pagrabs. 1995.—1996. gadā veikti Berķeneles dzīvojamās ēkas atjaunošanas darbi. Māja izveidota ne tikai kā muzejs un dzejnieka piemiņas vieta, bet, respektējot Raiņa apgaismības idejas, arī kā tautskola. Pagasta teritorijā pie Kilušku mājām atrodas senkapi, saukti par Francū kapiem. Tie ir ugunskaņi, jo blakusesošajās grantsbedrēs atrastas ogļu kaudzes un senlietas. Netālo Baltkāju māju laukā paceļas apaļš uzkalniņš, tā sauktais Napoleona kalns. Ir zināms, ka Napoleona karavīri šo kalnu uzbēruši ar ķiverēs atnesto zemi, izveidojot sev novērošanas punktu.

Pagasts' Council — Kalkūni, LV 5412
Phone 74023, 74659
Area 57 sq. km
Population 2713
The biggest populated area —
Kalkūni

Kalkūnes pils (tagad sociālās aprūpes centrs)

The Kalkūne Castle (now the centre of social care)

Kalkūnes ev. lut. baznīca

The Kalkūne Ev. Luth. Church

The Kalkūni Pagasts was founded in 1864 by uniting four districts of estates and four densely populated areas. Father of the future poet Rainis Krišjānis Pliekšāns rented a semi-estate of the Kalkūne Estate from baron August von Ettingen, in which the little Jānis and his mother spent four years (1869—1872) of their life, until they moved to father and sister Līziņa to the Berķenele (Birkeneļi) semi-estate. In Berķenele Rainis has spent about nine years and his personality and the world outlook have formed there, the first poems have been written. The importance of Berķenele in development of Rainis' personality can be felt in three books of "Dagda's Sketches" written in 1919. Berķenele is the only place in the Daugavpils Region, where buildings

from Rainis' parents have survived: the dwelling house, barn, cattle-shed, cellar. In 1995—1996 reconstruction of the Berķenele dwelling-house has been carried out. The house is arranged not only as a museum and a memorial place of the poet, but, paying tribute to Rainis' enlightenment ideas, also as a popular school. In the territory of the district, near the Kiluški farm, there is an ancient cemetery, called the French Cemetery. This is the fire cemetery, because coal piles and antiquities have been found in the nearby gravel pits. One can see a round hill in the field of a nearby Baltkāju farm, it is the so called Napoleon Hill. It is known that Napoleon's soldiers have heaped up this hill of land brought here in helmets, thus making for themselves an observation post.

Kalupes pagasts

Pag. padome — Kalupe, LV 5450
Tālr. 70854, 70948
Platība — 119 km²
Iedz. skaits 1810
Liel. apdz. vietas — Kalupe, Keiši,
Bībelišķi, Baltmuiža

Kalupes ambulance

The Kalupe Dispensary

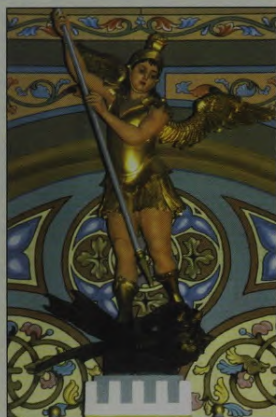
Kalupes katoļu baznīca

The Kalupe Catholic Church

Daugavpils rajona ziemeļu daļā, Nīcgales—Špoģu un Vaboles—Upmalas ceļu krustojumā ceļotāju uzmanību piesaista Kalupes katoļu baznīca. Baznīca celta 1882. gadā ar grāfa S. Zibera atbalstu. Baznīca ir no sarkaniem ķieģeļiem, bez torņiem, 18 asis (38,4 m) gara un 9 asis (19,2 m) plata. Virs fasādes paceļas dzelzs krusts. Baznīcai ir trīs zvani, viens ap 400 kg smags, divi pārējie — mazāki. Baznīca celta krustveida formā, tai ir skārda jumts, koka griesti un grīda no cementa flīzēm. Sienas mākslinieciski apgleznotas 1913. gadā. Baznīcā trīs koka altāri ar daudzām svēto figūrām. Galvenajā altārī atrodas Kristus statuja, vienā sānu altārī ir sv. Miķeļa un otrā — Dievmātes statuja. Pie galvenā altāra novietotas sv. Franciska, sv.

Staņislava un sv. Terēzes statujas. Tās 1928. gadā iegādātas Parīzē. Pie sienām melna marmora plāksnes ar Ziberu piemiņas uzrakstiem. 5 km no administratīvā centra atrodas Krīvānu vecticībnieku kopienas lūgšanu nams. Interesi var izraisīt bijusī Kalupes muiža, no kuras saglabājušās mūra saimniecības ēkas un parks. Pašlaik tur izvietots sociālās aprūpes centrs. 1997. gadā Baltaču kapos uzstādīts piemiņas akmens Lāčplēša Kara ordeņa kavalierim Bronislavam Šaršūnam (1896—1943).

Pagasts' Council — Kalupe, LV 5450
 Area 119 sq. km
 Population 1810
 The biggest populated areas —
 Kalupe, Keiši, Bibelišķi, Baltmuiža

Sv. Miķeļa erceņģeļa statuļa sānu altārī

The sculpture of St. Michael the Archangel in one of the side altars

In the northern part of the Daugavpils Region, on the crossing of Nīcgale-Špoģi and Vabole-Upmala roads, attention of a traveller gets attracted by the Kalupe Catholic Church. The church was built in 1882 with the support of count S. Sieberg. The church is constructed of red bricks, without spires, 38.4 m long and 19.2 m wide. An iron cross rises above the facade. The church has three bells, one weighs about 400 kg, two other are smaller. The church is built in form of a cross, it has a tin roof, wooden ceiling and floor — tiled with cement flagstones. Walls have been artistically painted in 1913. There are three wooden altars in the church decorated with many figures of saints. There is a statue of Christ in the main altar, a statue

Baznīcas iekšskats

Interior of the Church

of St. Michael — in one side altar, a statue of Virgin — in the other. Statues of St. Francisk, St. Stanislav and St. Theresa are situated at the main altar. They have been purchased in Paris in 1928. On the walls there are black marble plaques with inscriptions in memory of the Siebergs. 5 km from the administrative centre there is the Krivāni oratory (house of prayers) of the old-believers' community. Interest may arouse the former Kalupe Estate, from which stone outhouses and a park have survived. Presently the buildings house the centre of social care.

In 1997 a memorial stone to Broņislavs Šaršūns (1896—1943), bearer of the Lāčplēsis War Order, has been unveiled in the Baltači Cemetery.

Līksnas pagasts

Pag. padome — Līksna, LV 5456

Tālr. 94242, 94246

Platība 138 km²

Iedz. skaits 1421

Liel. apdz. vieta — Līksna

Līksnas katoļu baznīca

The Līksna Catholic Church

Katoļu baznīcas ērģeļi

Pipe-organ of the Catholic Church

Līksnas pagasts atrodas Daugavas labajā krastā, 17 km uz ziemeļrietumiem no Daugavpils. Līksna par apdzīvotu vietu sākusi veidoties 18. gs. beigās, kad grāfi Plāteri-Zibergi apmēram 16 km no Daugavpils cietokšņa Līksnas upes krastā, vienu kilometru no tās ietekas Daugavā, lika pamatus savai muižai. Līdz mūsdienām ir saglabājusies muižas kapela. Arī mūsdienās Līksna ir pagasta centrs ar pamat-

skolu, kultūras namu un bibliotēku. Visu pagasta teritoriju šķērso Rīgas—Daugavpils šoseja un dzelzceļš, ar Daugavas upi robeža gandrīz 30 km garumā. Līksna pamatoti lepojas ar neogotiskā stilā veidoto Svētās Sirds katoļu baznīcu (1903—1913) un ērģelēm. Baznīca iesvētīta 1913. gada 5. oktobrī Svētās Jaunavas Marijas Rožukronim par godu.

Pagasts' Council — Likсна, LV 5456
Phone 94242, 94246
Area 138 sq. km
Population 1421
The biggest populated area —
Likсна

Lurdas Dievmātes kapliča Liksnas katoļu dievnamā

Chapel of the Lurda Virgin in the Likсна Catholic Church

The Likсна Pagasts lies on the right-hand bank of the Daugava River, 17 km north-west from Daugavpils. Likсна started to grow as a settlement in the end of the 18th century, when counts Platter-Siebergs built the foundation for their estate about 16 km from the Daugavpils Fortress, on the bank of the Likсна River, one km from its fall into the Daugava. The chapel of the estate has survived till our days. Also today

Daiļamata meistare E. Ozoliņa

The applied arts master E. Ozoliņa

Likсна is the pagasts centre with a primary school, cultural centre and library. The Riga-Daugavpils highway and railway-line cross all territory of the pagasts, the border with the Daugava River is almost 30 km long. Likсна reasonably can be proud of its neo-gothic Catholic Church of Holy Heart (1903—1913) and pipe-organ. The church was consecrated on 5 October 1913 in honour of the Rosary of St. Virgin Mary.

Maļinovas pagasts

Pag. padome — Maļinova, LV 5459
Tālr. 79372, 79382
Platība 72 km²
Iedz. sk. 1170
Liel. apdz. vieta — Maļinova

Raiņa piemiņas akmens Vasiļovas pusmuižas vietā

Memorial stone to Rainis at the place of the Vasiļova semi-estate

Keramiķis V.Vincevičs pie ceplja

Ceramist V.Vincevičs

Maļinovas pagasts atrodas ziemeļaustrumos no Daugavpils. Šī ir viena no tām vietām Daugavpils novadā, kas saistītas ar dzejnieka Raiņa vārdu. 1881. gada pavasarī Kalkūnes muižnieks fon Etingens pirms termiņa uzteica nomu Raiņa vecākiem, un viņi pārbrauca uz Vasiļovas pusmuižiņu jeb Bolto pošta, kā šo vietu sauca vietējie iedzīvotāji. To viņiem izrentēja muižnieks Staņislavs Moļs. Kad ģimnāzists Jānis Pliekšāns atbrauca no Rīgas brīvdienās, viņš bija vilies, Vasiļova neatbilda viņa priekšstatiem par lauku dzīvi. Arī Krišjānis Pliekšāns ar sādžu bija neapmierināts (zeme smilšaina, neauglīga), tāpēc meklēja citu rentes vietu un 1883. gadā pārcēlās uz Jasmuižu. Raiņa Vasiļovas iespaidi nekur nav fiksēti un tomēr ar šo periodu saistīti daudzi literārie darbi ("Apdziedāšanas dzies-

mas III vispārējiem latvju dziesmu svētkiem", "Daugavpils aprinča Višķu pagasta kāzu ierašas" u. c.). Rainis pirmais krievu lasītājiem ļāva iepazīties ar latgaliešu dainām. Vasiļovas muiža līdz mūsdienām nav saglabājusies (ēkas nojauktas 30. gados) un tās vietā uzstādīts piemiņas akmens. Latgale ir slavēta ar savām keramikas tradīcijām. Pagastā atrodas keramiķu Tautas daiļamata meistarū Staņislava Vilcāna, Edvīna un Vladislava Vinceviču darbnīcas. Viņu keramikas darbiem raksturīgs izkopts, izjūsts siluets. Rotājums atturīgs, iecienītākais ir virpas raksts un smalki niansēta toņu saskaņa.

Pagasts' Council — Maļinova, LV 5459
Phone 79372, 79382
Area 72 sq. km
Population 1170
The biggest populated area —
Maļinova

Keramīki S.Vilcāns un E.Vincevičs savā darbnīcā

Ceramist S.Vilcāns and E.Vincevičs in their workshop

The Maļinova Pagasts lies north-east from Daugavpils. This is one of those places in Daugavpils region, which is connected with the name of poet Rainis. In spring 1881 landlord of Kalkūne von Ettingen gave to parents of Rainis notice of their lease agreement before the appointed time, and they moved to the Vasiļova semi-estate or the Bolto pošta, as this place was called by the local inhabitants. It was leased to them by landlord Staņislavs Moļs. When the secondary school boy Jānis Pliekšāns came from Rīga for holidays, he was disappointed, because Vasiļova did not correspond to how he had imagined the country life. Also Krišjānis Pliekšāns was not satisfied with the village (soil — sandy, infertile), therefore he looked for other place to rent and in 1883 moved to Jasmuiža. Rainis'

impressions of Vasiļova are not fixed anywhere, yet many literary works are connected with this period ("Songs for the 3rd General Latvian Song Festival", "Wedding Traditions of the Višķi Pagasts, Daugavpils Region" etc.). Rainis was the first who made it possible for the Russian readers to get acquainted with folk songs of inhabitants of Latgale. The Vasiļova Estate has not survived till our days and a memorial stone has been erected in its place. Latgale is famous for its traditions of ceramics. There are workshops of ceramists, applied arts masters Staņislavs Vilcāns, Edvins and Vladislavs Vincēviči. Their ceramic articles are characteristic for their perfect, heart-felt silhouette. Decoration is reserved, they are fond of lathe pattern and harmony of subtle tints of colours.

Medumu pagasts

Pag. padome — Medumi, LV 5460
Tālr. 98245
Platība 117 km²
iedz. sk. 1350
Liel. apdzīv. vieta — Medumi

Medumu katoļu baznīca

The Medumi Catholic Church

Medumu vidusskola

The Medumi Secondary School

Medumi atrodas 15 km uz DR no Daugavpils, Augšzemes augstienē un ir viegli sasniedzami pa Daugavpils—Kauņas šoseju. Kādreiz Medumos atradās 17. gadsimtā celtā Medņu muiža. Pirms 1. pasaules kara Medņu muižu bija nopircis ģenerālis Fjodors Ušakovs, kurš bija ieinteresējis Pēterburgas augstākās aprindas celt šeit vasarnīcas. Muižas parka iekārtošanu veica Pēterburgas Botāniskā dārza pārzinis Lackis. Kā vasarnīcas, tā arī parku 1. pasaules kara laikā izpostīja. 1937. gadā šajā vietā uzcelta Medumu

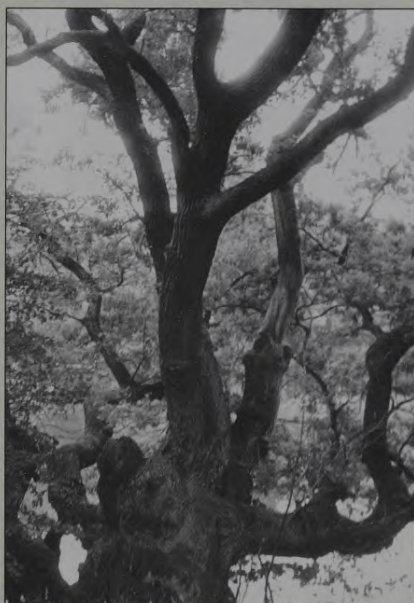
vidusskola. Medumos izveidots ezera un tā apkārtnes (ezeraines) kompleksais dabas liegums, kas ietver botānisko liegumu (4 ezera salas) ar retām augu sugām. Medumu ciemā dzimusi olimpiskā čempione basketbolā Uljana Semjonova.

Ar Medumiem saistīta apdzīvotā vieta pierobežā ar Lietuvas Republiku — Ēģipte. Tā agrāk bija Medumu folverks.

Pagasts' Council — Medumi, LV 5460
Phone 98245
Area 117 sq. km
Population 1350
The biggest populated area —
Medumi

Medumu ezera kompleksais dabas liegums

The complex restricted area of the Medumi Lake

Medumi is situated 15 km southwest from Daugavpils, in the Augšzeme Elevation and can be easily reached by the Daugavpils—Kaunas highway. Some time ago there was the 17th century Medņi Estate in Medumi. Before the First World War General Fjodor Ushakov had bought the Medņi Estate, and had aroused interest of the high society of Petersburg to build summer cottages here. The park of the estate was arranged by the supervisor of the Petersburg Botanical Garden Lacky. During the First World War both cot-

tages and the park were destroyed. In 1937 the Medumi Secondary School has been built in this place. The Medumi Lake and its vicinity is a restricted area, that includes the botanical restriction (4 lake islands) with rare plant species. Medumi is a birthplace of Uljana Semjonova, the Olympic Champion, a basketball player.

On the borderland with the Republic of Lithuania, Medumi is connected with a populated place — Egypt. Earlier it had been the folwerk of Medumi.

Naujenes pagasts

Pag. padome — Naujene, LV 5462
Tālr. 92312, 92381, 92398
Platība 129 km²
iedz. sk. 6500
Liel. apdzīv. vietas — Naujene,
Lociki, Vestropi

Dinaburgas pils makets Daugavas krastā

A model of the Dünaburg Castle on the bank of the Daugava

Pils makets tuvplānā

The same model in the foreground

Naujene atrodas 19 km no Daugavpils. 1275. gadā Livonijas ordeņa maģistrs Ernests fon Rāceburgs tur lika pamatus Dinaburgas pilij — cietoksnim Daugavas krastā. Šodien pilskalnā var redzēt Dinaburgas pilsdrupas un pils maketu. Šajā izsenis apdzīvotajā vietā ir vairāk nekā 10 arheoloģijas un kultūrvēsturisko pieminekļu, t. sk. divas Romas katoļu baznīcas — Spruktu (1933) un Juzefovas (1936—1961).

Pagasta teritorijā ietilpst daļa no dabas parka “Daugavas loki” — dabas daudzveidības ziņā visunikālākais Daugavas ielejas posms starp Krāslavu un Daugavpili. Vienā no visskaistākajām Augšdaugavas vietām izveidota Mar-

kovas izziņu taka. Netālu no pagasta centra atrodas Juzefovas parks (datēts ar 18. gs.), kas daļēji ieturēts senpoļu stilā. Pagasta teritorijā darbojas lidosta “Latgales AVIO” ar reisu Daugavpils—Liepāja—Kopenhāgena. Nozīmīgākie autoceļi ir Daugavpils—Vitebskas un Daugavpils—Sanktpēterburgas šoseja.

Pagasts' Council — Naujene, LV 5462
Phone 92312, 92381, 92398
Area 129 sq. km
Population 6500
The biggest populated areas —
Naujene, Lociki, Vestropi

Putānu strauts

The Putāni Brook

Juzefovas katoļu baznīca

The Juzefova Catholic Church

Naujene is situated 19 km from Daugavpils. In 1275 Master of the Livonian Order Ernst von Ratzeburg built the foundation of the Dünaburg Castle there — a fortress on the bank of the Daugava. Today on the castle mound one can see the Dünaburg castle ruins and a model of the castle. This the long ago populated area has more than 10 historical monuments of archaeology and culture, among them two Roman Catholic Churches — the Sprukti (1933) and Juzefova (1936—1961) Church. In the territory of the pagasts there is a part of the nature park “The Curves of the Daugava” — as to the variety of nature this is the

most unique span of the Daugava valley between Krāslava and Daugavpils. In one of the most beautiful places of the Upper Daugava a Track of Markova has been made. Not far from the pagasts centre there is the Juzefova park (dates back to the 18th cent.), which partly is arranged in the style of ancient Poles. In the territory of the pagasts there is also an airport “Latgale AVIO” with the flight Daugavpils—Liepāja—Copenhagen. The most important motor ways are highways Daugavpils—Vitebsk and Daugavpils—St.Petersburg.

Nīcgales pagasts

Pag. padome — Nīcgale, LV 5463
Tālr. 94622, 94623
Platība 96 km²
Iedz. sk. 1118
Liel. apdz. vietas — Nīcgale,
Somogols, Dukurieši

Romas katoļu draudzes baznīca Nīcgalē

Church of the Roman Catholic Congregation in Nīcgale

Nīcgales pagasts izvietojies skaistā un izdevīgā vietā 200 km uz dienvidaustrumiem no Rīgas, mūsu likteņupes Daugavas krastā. Pirmo reizi Nīcgales vārds minēts 1254. gadā, kad, paklausīdams vācu ordeņa Livonijas mestra lūgumam, pāvests Innocents IV (1243—1254) apstiprina ordeņa tiesības uz Alektes, Kalves, Sērenes, Medenes un Nīcgales pilim un ciemiem. 1812. gadā pa Daugavai paralēlo ceļu ir gājis Francijas ķeizara Napoleona un krievu armijas virspavēlnieka Kutuzova karaspēks, mīdījies Daugavas krastus, sirojis un aplaupījis arī Nīcgales pagasta iedzīvotājus, par ko daudz zināja stāstīt vecā paaudze. Mūsdienās

gājējus un braucējus pa Rīgas—Daugavpils šoseju sveic staltais Nīcgales katoļu dievnams, kas no tālienes atgādina mazās, bet skaistās Vakareiropas kalnu baznīcas. Šo Romas katoļu draudzes baznīcu uzbūvēja muižturis Heinrihs Zībergs 1863. gadā un veltīja Dievmātes dzimšanas godam. Baznīca celta gotiskā stilā, tajā ir galvenais altāris un divi sānu altāri. Arī Latvijas dižākais laukakmens — Nīcgales Lielais akmens — atradis mājvietu Nīcgales pagastā, meža masīvā.

Pagasts' Council — Nicgale, LV 5463

Phone 94622, 94623

Area 96 sq. km

Population 1118

The biggest populated areas —

Nicgale, Somogols, Dukurieši

Nicgales Lielais akmens

The Big Stone in Nicgale

The Nicgale Pagasts is located in a beautiful and convenient place 200 km south-east from Riga, on the bank of the Daugava River. The name of Nicgale was mentioned for the first time in 1254, when, meeting the request of the Livonian Master of the German Order, Pope Innocent IV (1243—1254) confirmed the Order's rights to castles and villages of Alekte, Kalve, Sērene, Medene and Nicgale. In 1812 the parallel to the Daugava road have taken the army of Napoleon of France and the army of the Russian commander-in-chief Kutuzov, treading the banks of the Daugava, pillaging and robbing inhabitants of the Nicgale Pagasts —

the older generation knows a lot about it. Today those who travel along the Riga—Daugavpils highway, are greeted by the stately Catholic Church of Nicgale, which from a distance resembles little, but beautiful mountain churches of the West Europe. This church of the Roman Catholic congregation was built by the landlord Heinrich Sieberg in 1863. He devoted it to the honour of the Virgin's birth. The church is built in the Gothic style, it has the main altar and two side altars.

Also the greatest boulder of Latvia — the Big Stone of Nicgale — has found its place in the Nicgale Pagasts, in the forest track.

Pilskalnes pagasts

Pag. padome — Pilskalne, LV 5466
Tālr. 62214, 62296, 62905
Platība 120 km²
Iedz. sk. 1360
Liel. apdz. vietas. — Pilskalne,
Doļņaja, Baltiņa

Atpūtas bāze "Dubezers"

Recreation centre "Dubezers"

Pilskalnes pagasts atrodas Latvijas dienvidaustrumos ap Ilūkstes pilsētu. Teritoriju šķērso starpvalstu autoceļš uz Lietuvu un vietējās nozīmes autoceļi Ilūkste—Aknīste, Ilūkste—Eglaine, Ilūkste—Dviete. Pagasta centrālo un rietumu daļu aizņem Augšzemes augstiene, austrumu daļa 3,5 km garumā piekļaujas Daugavai, bet dienviddaļa veido daļu no plašās Ilūkstes upes ielejas. Pagasta teritorijā ir daudz kultūrvēsturisku, retu un aizsargājamo dabas objektu, krāšņu dabas ainavu, mežu un ezeru. Saglabājušies vairāki arhitektūras pieminekļi — 1824. gadā celtā Ludvigovas kapliņa, grāfu Plāteru-Zībergu muižas vārti. Ar Daugavpils Pedagoģiskās universitātes atbalstu izveidota meža ainavu taka "Pilskalnes Siguldiņa" 47 ha platībā, 3,8 km garumā. Tai ir trīs varianti: dendroloģiskais, ģeoloģiskais, kā arī Sprīdiša taka bērniem — 32 koka skulptūrās atveidoti tēli no pasakas par Sprīditi (tēl-

niece Betija Strautniece). Mācību taka izveidota krāšņā ielejā, kuru izgrauzuši ledāju kušanas ūdeņi un kuras krasti bagātīgi noauguši platlapju kokiem. Mācību takas turpinājums ir tūristu taka 5 km garumā ar trim ezeriem, nelielu dzērveņu purviņu, peldvietu, ugunsкура vietu, krāšņām Augšzemes lauku un mežu ainavām. Ziemā te ir lieliski slēpošanas maršruti. Parka teritorijā atrodas pagasta atpūtas bāze "Dubezers" ar saunu un labiekārtotu naktsmītni. Nodrošinām nakšņošanu lauku mājās, atpūtu pie kamīna un lauku pirtīni. Pagastā ir septiņi senie sēļu pilskalni, daudz dižkoku, neskarta daba, iespējama mierīga atpūta pie ezeriem, īsāki un garāki pārgājieni, lai iepazītu augu un putnu bagātību.

Pagasts' Council — Pilskalne, LV 5466
Phone 62214, 62296, 62905
Area 120 sq. km
Population 1360
The biggest populated areas —
Pilskalne, Doļņaja, Baltiņa

"Pilskalnes Siguldiņa"

The Pilskalne Pagasts is situated in south-east of Latvia around the town of Ilūkste. The territory is crossed by the international motor way to Lithuania and the local roads Ilūkste—Aknīste, Ilūkste—Eglaine, Ilūkste—Dviete. The central and western part of the pagasts occupies the Augšzeme Elevation, 3.5 km of the eastern part clings to the Daugava, but the southern side forms a part of the wide valley of the Ilūkste River. In the territory of the pagasts there are many cultural historical, rare and protected objects of nature, beautiful landscapes, forests and lakes. Several architectural monuments have been preserved, too — the Ludvigova Chapel, built in 1824, gate of the counts Platter-Sieberg estate. With the support of the Daugavpils Pedagogical University a forest landscape track "The Little Sigulda of Pilskalne" has been made, it takes 47 hectares and is 3.8 km long. It has three variants: the dendrological, geological, as well as the Track of Sprīdītis (Tom Thumb) for children — 32

"Little Sigulda of Pilskalne"

wooden sculptures show personages of the fairy-tale about Sprīdītis (sculptor Betija Strautniece). The training track is arranged in a beautiful valley, which has been made by melting glacier waters and the banks of which are richly grown with deciduous trees. The continuation of the training track is a 5 km long tourists' path with three lakes, a small cranberry marsh-land, place for swimming, camp fire, wonderful country and wood landscapes of Augšzeme. In winter one can find there splendid skiing routes. In the territory of the park there is a recreation centre "Dubezers" with a sauna and a convenient lodging for the night. We provide shelter for the night in a country house, rest at the fire-place and a country bath. There are seven ancient Selonian castle mounds in the district, many big trees, untouched nature, a possibility of peaceful rest near the lakes, longer and shorter hikes to get to know the wealth of plants and birds.

Salienas pagasts

Pag. padome — Saliena, LV 5469
Tālr. 95634, 95648
Platība 98 km²
Iedz. sk. 916
Liel. apdz. vietas — Saliena, Šļapaki,
Faļtopa

Jaunbornes katoļu baznīca (1859)

The Jaunborne Catholic Church (1859)

Salienas pagasts atrodas netālu no Baltkrievijas robežas. Apskatāma Jaunbornes katoļu baznīca, kas celta 1859. gadā Sv. Krusta godam. 1900. gadā tā tika pārbūvēta un 1921. gadā atjaunota. Šī baznīca celta galvenokārt par Neibores poļu muižnieka Jūliusa Sivicka (1812—1879) līdzekļiem. Baznīcas pagalmā uzcelti pieminekļi J. un A. Sivickiem. Baznīcā atrodas ērģeles (17. gs. beigu dekoratīvās mākslas piemineklis), lustras (19. gs. 1. p. lietišķās mākslas piemineklis), krusts (19. gs.). Jaunbornes parka malā atrodas krucifiksa akmens jeb Svētās

Kokgriezumiem rotātās ērģeles katoļu baznīcā

Pipe-organ decorated with wood-carvings in the Catholic Church

Dievmātes pastāvīgās palīdzības kapliņa. Pagasta teritorijā atklāta viena no vecākajām Kerkūzu apmetnēm: cilvēki šeit dzīvojuši no bronzas laikmeta beigām līdz agrā dzelzs laikmeta beigām. Izrakumu laikā atrastie priekšmeti liecina, ka mūsu laikmeta pirmsākumos šeit dzīvojušas baltu ciltis. Salienas ciema "Strupu" mājās ir pagājuši bērnu rakstnieka un ornitologa Kārļa Grīguļa (1884—1972) bērni-

Pagasts' Council — Saliena, LV 5469

Phone 95634, 95648

Area 98 sq. km

Population 916

The biggest populated areas —

Saliena, Šļapaki, Faļtopa

J.Sivicka kapavieta pie katoļu baznīcas

The grave of J.Siwicki at the Catholic Church

Piemīņas akmens ornitologam un bērnu rakstniekam K.Grigulim

Memorial stone to K.Grigulis, the ornithologist and children's writer

The Saliena Pagasts is situated not far from the border of Belarus. The eye catches the Jaunborne Catholic Church, which was built in 1859 in honour of St. Cross. In 1900 it was rebuilt and in 1921 — restored. This church was built mainly by the means of the Polish landlord Juliusz Siwicki of Neibore (1812— 1879). Monuments to J. and A. Siwicki have been erected in the church-yard. In the church one can find a pipe-organ (monument of the decorative art of the end of the 17th cent.), chandeliers (a monument of applied arts of the 1st half of the 19th

cent.), a cross (19th cent.). In one side of the Jaunborne park there is a crucifix stone or the Chapel of St.Virgin's Permanent Help. One of the oldest Kerkūzu settlements has been found in the territory of the pagasts: people have lived there from the end of the Bronze Age until the end of the early Iron Age. Articles found in the excavations give evidence to the fact, that in the very beginning of our era, tribes of the Balts have lived there. In the farm "Strupi" of the Saliena village, the children's writer and ornithologist Kārlis Grigulis (1884— 1972) spent his childhood.

Tabores pagasts

Pag. padome — Tabore, LV 5475
Tāl. 93248, 93267
Platība 77 km²
Iedz. sk. 1100
Liel. apdz. vietas — Tabore,
Cibuļovka, Lasenbergā

Tabores muiža

The Tabore Estate

Elernes katoļu baznīcas galvenais altāris

The main altar of the Elerne Catholic Church

Tabores pagasts atrodas dienvidaustrumos no Daugavpils. Lielākais vēsturiskais mantojums pagastā — Tabores muiža, kas vairāk nekā 300 gadus piederējusi baroniem Engelhartiem. Ievēribas cienīga ir 1650. gadā gotikas stilā celtā Elernes katoļu baznīca ar 1 torni, kura smaile būvēta 1911. gadā. Šīs baznīcas īpatnība ir tāda, ka vispirms tā piederējusi luteriešiem, to cēlis Heinrihs Tinens. Katoļiem savas

baznīcas nebija. Tā kā blakusiemā Murovkā pie katoļu baznīcas dzīvoja luteriņi, bet Elernē pie luteriešu baznīcas — katoļi, tad muižnieks, kuram šie ciemi piederēja, atdeva katoļu baznīcu Lutera draudzei, bet Lutera draudzes baznīcu — katoļu draudzei.

Pagasts' Council — Tabore, LV 5475
 Phone 93248, 93267
 Area 77 sq. km
 Population 1100
 The biggest populated areas —
 Tabore, Cibuļovka, Lasenbergā

Monstrance

Monstrance

Baznīcas sānu altāris

Side altar of the Church

The Tabore Pagasts lies in the south-east from Daugavpils. The biggest historical heritage in the district — the Tabore Estate, which for more than 300 years has belonged to the barons Engelhardts. Noteworthy is the Elerne Catholic Church, built in the Gothic style in 1650, with one spire built in 1911. The peculiarity of the church is such, that it has belonged to the Lutherans first, it has been built by

Heinrich Tienen. Catholics did not have their own church. As in the neighbouring village Murovka Lutherans lived near the Catholic church, but at the Lutheran church in Elerne — Catholics, then the landlord, to whom these villages belonged, gave over the Catholic church to Luther's congregation, but the church of Luther's congregation — to the Catholic congregation.

Vaboles pagasts

Pag. padome — Vabole, LV 5477
Tālr. 94438, 94460, 94481
Platība 78 km²
Iedz. sk. 1058
Liel. apdzīv. vietas — Vabole,
Mukāni, Priednieki

Vaboles doktorāts — tagad ambulance

Out-patient clinic of Vabole — now a dispensary

Vaboles pagasts atrodas ziemeļrietumos no Daugavpils. 19. gadsimta sākumā grāfs Boļeslavs Zibergs-Plāters liek pamatus un veido savu muižu Vaboli. Arī šodien Vaboles centrs ietver celtnes, kuras saglabājušās no grāfa laikiem. Ir saglabājusies māja, kurā dzīvoja muižas pārvaldnieks, un klēts. Tagadējās ambulances vietā arī Latvijas neatkarības gados bija doktorāts (ambulance izvietojusies vienā no doktorāta ēkām). To visu ieskauj Vaboles parks, kas angļu stilā veidots grāfu Plāteru-Zibergu laikā. 1996. gada 16. jūnijā Vabolē tika atklāts brāļu Skrindu muzejs. Muzeja materiāli liecina par laikmetu, kurā dzīvoja un strādāja pirmie tautas atmodas darbinieki Benedikts (1868—1947), Kazimirs (1876—1919) un Ontons (1881—1918) Skrindas, par

Bijusī Vaboles klēts

The former barn of Vabole

18.—20. gadsimta ideoloģiju un apgaismības darbinieku centieniem. Skrindu dzimtas māju vietā Liepas Mukānos 1990. gada 19. oktobrī tika atklāts un iesvētīts piemiņas akmens, ko veidojis tēlnieks Indulis Folkmanis. Bijušajā Vaboles muižas zirgu stallī 1947. gadā iekārtota vidusskola. Pagasta teritorijā esošos ceļus rotā krucifiksi — katoliskās Latgales simbols, un tie vēsta par gadsimtiem senu tradīciju. Neatkarīgās Latvijas laikā (1920—1940) Vabolē ir bijuši 45 krucifiksi, līdz mūsdienām saglabājušies 25.

Pagasts' Council — Vabole, LV 5477
Phone 94438, 94460, 94481
Area 78 sq. km
Population 1058
The biggest populated areas —
Vabole, Mukāni, Priednieki

Kādreizējā muižas zirgu stalli tagad atrodas Vaboles vidusskola

The former stable of the Estate now houses the Vabole Secondary School

The Vabole Pagasts is situated in the north-west from Daugavpils. In the beginning of the 19th century, count Boleslav Platter-Sieberg built the foundation and formed his estate Vabole. Also today the central part of Vabole includes buildings, which have survived from the time of the count. A dwelling-house, in which the administrator of the estate lived, and a barn have been preserved. In place of the present dispensary there was an out-patient clinic also during the years of independence of Latvia (the dispensary has found its place in one of the buildings of the out-patient clinic). All this is surrounded by the Vabole park, which was made in the English style in the time of counts Platter-Sieberg. On 16 June 1996 a Museum of the Brothers Skrindas was opened in Vabole. Materials of the museum tell us about

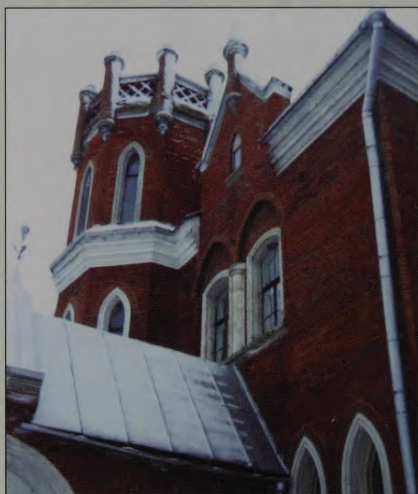
Sarkaņu sādžas krucifikss

Crucifix of the Sarkaņi Village

the age, in which lived and worked the active figures of the national awakening period — Benedikts (1868—1947), Kazimirs (1876—1919) and Ontons (1881—1918) Skrindas, about the ideology of the 18th—20th century and attempts of the enlighteners. On 19 October 1990, a memorial stone was unveiled and consecrated in place of the Skrindas family house “Mukāni” in Liepas village. The stone was made by the sculptor Indulis Folkmanis. In 1947 a secondary school was arranged in the former stable of the Vabole estate. Roads of the district are decorated with crucifixes — a symbol of the Catholic Latgale, and they give proof of the centuries old tradition. There have been 45 crucifixes in Vabole during the period of independent Latvia (1920— 1940), 25 of them have survived till our days.

Vecsalienas pagasts

Pag. padome — Vecsaliena, LV 5476
Tālr. 95875
Platība 82 km²
Iedz. sk. 870
Liel. apdz. vietas — Červonka,
Tartaks

Vecsalienas pils tornis

Tower of the Vecsaliena castle

Vitrāža Vecsalienas pils logā

A stained-glas panel in one of the windows of the Vecsaliena Castle

Vecsalienas pagasts atrodas dienvidaustrumos no Daugavpils. Vecsalienas pagasta lepnums ir baronu fon Hānu 1870. gadā celtā Vecsalienas (Červonkas) pils ar muižas apbūvi un parku. Pilī saglabājusies barona kabineta loga vitrāža un lielā zāle ar grezniem griestiem.

Barons apglabāts Vecsalienas (Červonkas) luteriešu kapu kapličā (izlaupīta). Pašlaik pilī atrodas pagasta padome. Ap pili plešas parks 3 ha platībā ar 14 eksotisko augu sugām. Daļa no pagasta teritorijas iekļaujas dabas parkā "Daugavas loki" ar gleznainām Daugavas krastu ainām. "Daugavas

loku" teritorijā atrodas 1819.—1823. gadā celtā Sīķeles ev. lut. baznīca. 1879. gadā baznīca paplašināta. Turpat Sīķeles kapos ir vairāki valsts nozīmes kapu pieminekļi, to skaitā piemineklis Salienu baronam fon Nīmanim. Pagasta teritorijā atrodas Svētā Jāņa Kristītāja Salienu pareizticīgo baznīca, kas celta 1895. gadā. Baznīcā atrodas vairāk nekā 30 ikonas, 18. un 19. gs. mākslas pieminekļi.

Pagasts' Council — Vecsaliena,
 LV 5476
 Phone 95875
 Area 82 sq. km; population 870
 The biggest populated areas —
 Červonka, Tartaks

Salienas Sv. Jāņa Kristītāja pareizticīgo baznīca

The Saliena Orthodox Church of St. John the Baptist

Pareizticīgo baznīcas iekšskats

Interior of the Saliena Church

The Vecsaliena Pagasts lies on the south-east from Daugavpils. The pride of the pagasts is the Castle of Vecsaliena (Červonka), built in 1870 by the barons von Haan, as well as its out-houses and park. A stained-glass panel in the study of the baron and the master hall with decorated ceiling have remained till nowadays.

The baron von Haan is buried in the now-pillaged family-vault of the Vecsaliena (Červonka) Lutheran cemetery. Nowadays the castle houses the pagasts' council. Around the castle a park with 14 species of exotic plants stretches out, its territory takes 3

hectares. A part of the pagasts' territory is included into the nature park "Curves of the Daugava River" with picturesque scenery on the banks of the Daugava. In the territory of the nature park the Ev. Luth. Church of Siķele is situated, which was erected in 1819—1823 and rebuilt in 1879. In the nearby churchyard there are several tombstones of national significance, among them the tombstone to the baron of Saliena von Niemann. The Saliena Orthodox Church of St. John the Baptist was built in 1895. There are more than 30 icons, all of them monuments of the 18—19th century art.

Višķu pagasts

Pag. padome — Višķi - 2, LV 5481
Tālr. 72163, 72476
Platība 105 km²; iedz. sk. 3000
Liel. apdz. vietas — Višķi, Špoģi,
Vīganti, valsts Višķu I/s tehnikuma
ciematiņš

Višķu ainava

Višķi landscape

Višķu katoļu baznīca

The Višķi Catholic Church

Višķu pagasts atrodas ziemeļaus-
trumus no Daugavpils. Pagasta teri-
torija ir bijusi apdzīvota jau senā pagāt-
nē, ko apliecina lielais arheoloģisko
pieminekļu skaits: 6 senkapi un 4 pils-
kalni. Labi saglabājies ir Zabornajas
(Podgurjes) pilskalns, kuru mēdz saukt
par Napoleona reduti. 1812. gadā
Napoleons pirms atkāpšanās no
Maskavas pavēlējis šajā pilskalnā
uzstādīt lielgabalus, lai apturētu krievu
uzbrukumu. Višķu pagastā ir dzimusi
un bērnību pavadījuši Krievijas ķeiza-

riene Katrīna I. Ievērojamākais valsts
nozīmes arhitektūras piemineklis ir 20.
gadsimta sākumā no akmens celtā
Višķu Romas katoļu baznīca ar brīniš-
ķīgu akustiku. 1921. gadā bijušā poļu
muižnieka Moļa muižas ēkā tika at-
vērta lauksaimniecības skola, kurā
kopš 1945. gada atrodas valsts Višķu
lauksaimniecības tehnikums.

Pagasts' Council — Višķi-2, LV 5481
Phone 72163, 72476
Area 105 sq. km; population 3000
The biggest populated areas — Višķi,
Špoģi, Viganti, the village of the Višķi
Agricultural Technical School

Bijusī muižas ēka, tagad Višķu lauksaimniecības tehnikums

The former building of the Estate, now the Višķi Agricultural Technical School

Viesu māja Višķos

Guest-house in Višķi

The Višķi Pagasts lies on the north-east from Daugavpils. The territory of the pagasts has been inhabited already in the remote past, which is proved by the large number of archaeological monuments: 6 ancient burial grounds and 4 castle mounds. Well-preserved is the castle mound of Zabornaja (Podgurje) or the redoubt of Napoleon. In 1812, before the retreat from Moscow, Napoleon ordered to place cannons on this castle mound to stop the attack of the Russians. Rus-

sian Empress Catherine I was born and spent her childhood in Višķi. The most important architectural monument of national significance is the Višķi Roman Catholic Church built in the beginning of the 20th century which has wonderful acoustics. In 1921, in the estate buildings of the former Polish landlord Moļ an agricultural school was opened, which since 1945 houses the Višķi Agricultural Technical School.

Biķernieku pagasts

Pag. padome — Biķernieki, LV 5440
Tālr. 92510, 92523
Platība 69 km²
Iedz. sk. 904
Liel. apdz. vietas — Biķernieki,
Lipinišķi, Pavlovska

Lipinišķu pareizticīgo baznīca

The Lipinišķi Orthodox Church

Patstāvību Biķernieku pagasts ieguvis 1931. gadā, atdaloties no Naujenes, Izvaltas un Višķu pagasta. Ceļotāju uzmanību piesaistīs 1886. gadā celtais Krivošejevas vecticībnieku dievnams, kas veltīts sv. Dmitrijam. Šeit saglabājušās apustuļiem veltītas ikonas (19. gs. vidus). Pagastā atrodas 1908. gadā celtā Sv. Dievmātes pareizticīgo baznīca, kas ir valsts arhitektūras piemineklis. Šeit aplūkojamas no 19. gadsimta vidus saglabājušās ikonas.

Pagasts' Council — Biķernieki,
LV 5440
Phone 92510, 92523
Area 69 sq. km; population 904
The biggest populated areas —
Biķernieki, Lipinišķi, Pavlovska

In 1931 the Biķernieku Pagasts got independence by separating from the Naujene, Izvalta and Višķi Pagasts. Attention of a traveller will attract the Krivošejeva Old-believers' Chapel of 1886, which is devoted to St. Dmitry. It still keeps icons of the middle of the 19th cent., devoted to apostles. In the pagasts there is also the Orthodox Church of St. Virgin built in 1908, which is a national architectural monument. Icons of the middle of the 19th century can be seen here, too.

Dubnas pagasts

Dubnas pag. padome — Dubna,
LV 5443
Tālr. 70517, 70552
Platība 64 km²; iedz. sk. 997
Liel. apdz. vietas — Dubna, Aščuki,
Zemnieki

Pagasts' Council — Dubna, LV 5443
Phone 70552, 70517
Area 64 sq. km
Population 997
The biggest populated areas —
Dubna, Aščuki, Zemnieki

Dubnas upe

The Dubna River

Dubnas pagasts atrodas Daugavpils rajona ziemeļu daļā, pie Dubnas upes un tās pietekas Medupes. Pagasts nodibināts 1945. gadā. Dubnas pagastā atrodas 1800. gadā celta koka kapela. Tā ir īpatnēja celtne astoņiem stūriem, ar pagarinājumiem altāra daļā un pie ieejas, ar gotiskiem logiem. Ievērojama ir arī 1858. gadā celta Aščuku vecticībnieku koka baznīca. Pagasta teritorijā atrodas valsts nozīmes arheoloģiskie pieminekļi — Piparu senkapi un Sivilišķu pilskalns.

The Dubna Pagasts lies in the northern part of the Daugavpils Region at the Dubna River. The pagasts was founded in 1945. In the Dubna Pagasts there is a wooden chapel built in 1800. It is a peculiar octangular construction with extensions in the altar part and at the entrance, with Gothic windows. Noteworthy is also the Aščuki Old-believers wooden church, which was built in 1858.

In the territory of the pagasts one can find the following archeological monuments of national importance — the Pipari Ancient Cemetery and the Sivilišķi castle mound.

Lauceses pagasts

Pag. padome — Laucese, LV 5461
Tālr. 99521
Platība 61 km²
iedz. sk. 1585
Liel. apdz. vietas — Laucese

Pagasts' Council — Laucese,
LV 5461
Phone 99521
Area 61 sq. km
Population 1585
The biggest populated area —
Laucese

Pagasts izveidots 1864. gadā no Kalkūnes pagasta 4 muižām, 12 pusmuižām un 4 biezi apdzīvotām vietām. Lauceses katoļu draudze minēta jau 16. gadsimtā. To apkalpoja jezuiti no Ilūkstes. Laika gaitā baznīca ir degusi, un 1921.—1923. gadā prāvests Antons Bomblovskis uzceļ koka baznīcu romāņu stilā, kas veltīta sv. Pētera un Pāvila godam. Baznīcas kapos apglabāti vairāki prāvesti, kā arī Daugavpils apriņķa politisks darbinieks A. Švirksts. 1919.—1920. gadā par Latvijas neatkarību kritušajiem poļu leģiona kareivjiem izveidoti kapi. Lauceses (Laukežu) muižā pašreiz izvietojusies Lauceses pamatskola.

The pagasts was formed in 1864 of 4 estates, 12 half manors and 4 densely populated areas of the Kalkūne Pagasts. The Laucese Catholic congregation was mentioned already in the 16th century. Jesuits from Ilūkste served it. In the course of time the church has been caught by fire, and in 1921—1923 the dean Antons Bomblovskis builds a Romanesque-style wooden church, which is devoted to the honour of St. Peter and Paul. Several deans lie buried in the churchyard, as well as A. Švirksts, a politician of the Daugavpils District. In 1919—1920 a cemetery was formed for soldiers of the Polish Legion perished for independence of Latvia. Presently the Laucese (Laukeži) Estate houses the Laucese primary school.

Līdumnieku pagasts

Pag. padome — Kumbuļi, LV 5452
Tāl. 96240, 96241
Platība 77,6 km²
iedz. sk. 740
Liel. apdz. vietas — Kumbuļi

Riču ezers pavasarī
The Riči Lake in spring

Pagasts izveidots tikai pēc 2. pasaules kara, atdalot šo teritoriju no Demenes un toreizējā Silenes pagasta, taču ir ieņēmis savu vietu Daugavpils rajona dzīvē, darbā un kultūrā. Pagasts atrodas Latvijas dienvidaustrumos pie pašas robežas ar Lietuvu un Baltkrieviju. Pagasta pērle — Riču ezers (gar. 6,3 km, plat. 36 km, dziļ. — 18 m) ar vairākām salām, kas ietilpst kompleksajā dabas liegumā. Ezers ar tam pieguļošo apkārtni ir iecienīta atpūtas vieta, ne velti šeit atrodas daudzas atpūtas bāzes. Paškelišķu ciemā atrodas 1. pasaules karā kritušo vācu karavīru brāļu kapu piemiņas vieta.

Pagasts' Council — Kumbuļi,
LV 5452
Phone 96240, 96241
Area 77.6 sq. km
Population 740
The biggest populated area —
Kumbuļi

The pagasts was formed only after the Second World War, separating this territory from the Demene and the former Silene Pagasts, yet it has taken its place in life, work and culture of the Daugavpils Region. The pagasts lies in the very south-east of Latvia at the border with Lithuania and Belarus. The pearl of the pagasts — the Riči Lake (6.3 km long, 36 km wide, 18 m deep) with several islands, which are included in the complex restricted area. The lake with surroundings is a favourite recreation place, many centres of recreation can be found here. In the Paškelišķi village there is a memorial place of the German soldiers perished in the First World War.

Skrudalienas pagasts

Pag. padome — Skrudaliena, LV 5472
Tālr. 77393, 77493
Platība 99 km²
iedz. sk. 1800
Liel. apdz. vietas — Skrudaliena,
Silene

Šēnheides muižas kungu māja

Masters' House of the Šēnheide Estate

Skrudalienas pagasts atrodas dienvidaustrumos no Daugavpils pilsētas, teritoriju šķērso Daugavpils—Braslavas šoseja. Sila ezera austrumu krastā atrodas Ilgas muižas medību pils, kas celta 19. gadsimta 90. gados (arhitekts Vilhelms Neimanis). Pašreiz Ilgas muižas pili izmanto Daugavpils Pedagoģiskā universitāte kā mācību bāzi. Netālu atrodas gleznainie Riču un Sila ezeri. Ievērojams arhitektūras piemineklis ir arī Šēnheides muižas kungu māja, kas celta ap 1870. gadu barona Eigena fon Engelharta laikā. Barona kapus atjaunojis barona fon Engelharta mazdēls.

Pagasts' Council — Skrudaliena,
LV 5472
Phone 77393, 77493
Area 99 sq. km; population 1800
The biggest populated area —
Skrudaliena, Silene

The Skrudaliena Pagasts lies south-east of the town of Daugavpils, the Daugavpils—Braslava highway crosses its territory. On the eastern bank of the Sila Lake one can find the hunting castle of Ilga's estate, which was built in the 90s of the 19th century, architect Vilhelms Neimanis. Presently the castle of Ilga's Estate is used as a training centre of the Daugavpils Pedagogical University. Not far away there are picturesque Riču and Sila Lakes. Masters' house of the Šēnheide estate, which was built around 1870 in time of baron Eigen von Engelhardt, is a monument of architecture. The baron's cemetery has been restored by a grandson of baron von Engelhardt.

Sventes pagasts

Pag. padome — Svente, LV 5473
Tāl. 97273, 97280
Platība 127 km²
iedz. sk. 1563
Liel. apdz. vietas — Svente

Augšzemes ainava

Landscape of Augšzeme (Upland)

Pagasts' Council — Svente, LV 5473
Phone 97273, 97280
Area 127 sq. km
Population 1563
The biggest populated area — Svente

Sasaļu ezers

The Sasaļi Lake

Sventes pagasts atrodas 14 km uz ZR no Daugavpils. Pagasta centrā izvietojusies 1800. gadā celtā Sventes katoļu baznīca. Turpat centrā atrodas Sventes muižas kungu māja, kas celta grāfam Mihailam Plāteram-Zībergam (18. gs.). Līdz mūsdienām saglabājusies muižas apbūve un parks. Pagasta teritorijā daudz skaistu ezeru, lielākais no tiem ir Sventes ezers, kura salā ir izveidoti botāniskie liegumi. Vienā no salām atrodas upurozols. Pagastā apskatāmi divi senkapī un pieci pilskalni, to vidū arī Augšzemes ainavu apvidus augstākais kalns — Egļu kalns (220 m v. j. l.).

The Svente Pagasts lies 14 km north-west from Daugavpils. In the centre of the pagasts one can find the Svente Catholic Church built in 1800. Just there in the centre there is also a masters' house of the Svente Estate, which was built for count Michail Platter-Sieberg (the 18th cent.). The estate constructions and a park have survived till today. There are many beautiful lakes in the pagasts, the biggest of them is the Svente Lake, its islands are the botanical restricted area. On one of the islands one can find a pagan sacrifice oak-tree. In the pagast there are two ancient cemeteries and five castle mounds, among them also the highest hill of the Augšzeme landscape area — the Egļu Hill (220 m above the sea level).

Šēderes pagasts

Pag. padome — Šēdere, LV 5474
Tālr. 68230, 68245
Platība 114 km²
Iedz. sk. 1700
Liel. apdz. vietas — Šēdere,
Pašuliene, Rauda

Šēderes ainava

A landscape in Šēdere

1883. gadā Tizenhauzu muižas īpašniece Marija Pšezdecka, dzim. grāfiene Tizenhauza, atsavināja no savas muižas un pārdeva zemniekiem 27 saimniecības. Šīs 27 zemnieku mājas bija sākums Lašu pagasta nodibināšanai. 1889. gadā, apvienojot muižu pagastus: Annasmuižas, Baltmuižas, Hogenbergas, Lustbergas, Šēderes, Lašu un Vecgrīnvaldes, tika izveidots viens kopīgs pagasts. Jaunais pagasts paturēja Lašu muižas pagasta nosaukumu, jo atradās jaunā pagasta centrā. Bet bijušās Šēderes muižas īpašnieks barons Sekss, lai panāktu, ka jauno pagastnamu būvē viņa muižas tuvumā, dāvāja pagasta sabiedrībai pie Šēderes muižas zemes

gabalu, tā veicinot pagasta valdes pārcelšanu no Lašiem uz Šēderi — pagasta nomali.

Lašu pagasta robežas netika mainītas līdz 1944. gadam, kad tas tika sadalīts un izveidoti divi pagasti — Lašu pagasts ar pagasta centru Šēderi, un Eglaines pagasts ar pagasta centru Eglaini. 1991. gadā Lašu pagasts tika pārdēvēts par Šēderes pagastu.

Gleznainajos Šēderes pakalnos iegūlušī 12 ezeri, lielākie no tiem: Šarlotes, Ūmbergas u. c. Pagasta teritoriju šķērso dzelzceļš Daugavpils—Šauļi.

Pagasts' Council — Šēdere, LV 5474

Phone 68230, 68245

Area 114 sq. km

Population 1700

The biggest populated areas —

Šēdere, Pašuliene, Rauda

Daiļamata meistara A.Sietkovska privāta kolekcija

Private collection of the applied arts master A. Sietkovskis

In 1883, Maria Przezdecki, the owner of the Tiesenhaus Estate, born countess Tiesenhaus, stripped of her estate and sold to peasants 27 farms. These 27 peasants' houses were the beginning from where the Laši Pagasts was founded. In 1889, by uniting pagasts of the following estates: Annasmuiža, Baltmuiža, Hogenberga, Lustberga, Šēdere, Laši and Vecgrīvalde, one common pagasts was made. The new pagasts maintained the name of the Laši Estate, since it was in the centre of the new pagasts. But the owner of the former Šēdere estate baron Sek, in order to have the new pagasts' council being built closer to his estate, presented to the pagasts'

community a piece of land of the Šēdere estate, thus favouring the moving of the pagasts' council from Laši to Šēdere — suburbs of the pagasts. Borders of the Laši Pagasts remained unchanged until 1944, when it was divided into two pagasts — the Laši pagasts with the centre Šēdere, and the Eglaine Pagasts — the centre — village of Eglaine. In 1991 the Laši Pagasts was renamed as the Šēdere Pagasts.

Twelve lakes lie calm in the picturesque hills of Šēdere, the biggest of them are: the Šarlote Lake, Ūmberga Lake, etc.

The territory of the pagasts crosses the railway-line Daugavpils—Šauliai.

Das Gebiet von Daugavpils

Zusammenfassung

Wir Einheimischen des Bezirks Daugavpils bewohnen den entferntesten südöstlichen Rand Lettlands. Die Wechselwirkung verschiedener Völker, Zusammenarbeit und auch ehemalige Gewalttätigkeit haben die wirtschaftliche Entwicklung und das Kulturleben des Bezirks Daugavpils geschichtlich beeinflusst.

Unseren ganzen Bezirk bis zur Duna-va im Bezirk Jēkabpils durchfließt der Schicksalsfluss Lettlands — die Daugava. Wie ein blaues gewundenes Band schlägt er im Abschnitt von Krāslava bis Krauja zehn Bögen, unterhalb von Daugavpils dagegen fließt er gerade und still zur Ostsee hin, indem er den Bezirk in zwei Teile spaltet, die sich im Laufe von Jahrhunderten in geschichtlicher, politischer und ethnographischer Hinsicht unterschiedlich gestaltet haben. Am linken Ufer liegt Augšzeme bzw. Selonenland, am rechten — Latgale. Eine Augenweide ist das Relief, im Südosten des Bezirks durch die Hochebene von Augšzeme mit dem Berggipfel Eglūkalns gestaltet, im Nordosten — durch die Hochebene von Latgale, und dazwischen — die Ostlettische Niederung. Beim Besteigen eines der Hügel, sei es in der Umgebung von Medumi oder bei Lukna, eröffnen sich dem Auge des Wanderers wunderschöne Landschaften mit Birkenhainen auf Hügeln und blauen Seen in Talmulden. Im Bezirk gibt es 194 Seen, deren Fläche 1 ha übertrifft. Die größten davon sind die Seen Sventes und Riču. Beide gehören in komplexe Landschafts-Schutzgebiete, die 1/10

Gemeinde Eglaine, Laši, Ev. Lutherische Kirche

der Gesamtfläche des Bezirks ausmachen. 1/3 der Bodenfläche des Bezirks ist mit Wäldern bewachsen — die größten Waldmassive liegen in der Umgebung von Nīcgale, Kalupe und Silene.

Dieses Land, das unsere Urahnen Lettgaller und Selonen für sich gewählt hatten, indem sie sich hier bereits lange vor unserer Zeitrechnung niederließen, erschien auch Fremdländern anlockend und begehrenswert. Sie versuchten auf verschiedenen Wegen, auch über die Daugava, sich hier einzudrängen. Seit dem 13. Jahrhundert strömten deutsche Kreuzritter hierher, wobei sie lettische Siedlungen niederbrannten und Leute umbrachten; 1275 haben sie auf dem rechten Daugava-Ufer 19 km nördlich der jetzigen Stadt Daugavpils das Schloss Dünaburg errichtet. Seit dem 17. Jh.

gehörten die Ländereien am linken Daugava-Ufer zum Herzogtum Kurland, am rechten Ufer war Latgale dem Polnischen Reich einverleibt, und dieses Gebiet wurde Inflanty Polskie genannt. Mitte des 18. Jh. wurde Latgale ins Russische Reich eingegliedert. Die Tätigkeit der Eroberer fand ihren Ausdruck in der Russifizierung, religiöser Unterwerfung, nationaler Unterdrückung, im Druckverbot für Bücher in latgalischer Sprache. All das hat in Latgale schwere Folgen erwirkt und den Aufschwung des Gebietes gehemmt. Dennoch gab es ja in allen, auch in den finstersten Zeiten progressive Menschen — sowohl unter den Einheimischen, als auch den Fremdländern —, die es versucht, die Kultur dem Volke näherzubringen, und bleibende Werte geschaffen haben.

Heutzutage hat sich Daugavpils zur zweitgrößten Stadt Lettlands und zum Bezirkszentrum entfaltet. Die Geschichte von Daugavpils reicht in weite Vergangenheit zurück. Ihr Ursprung ist die 1275 vom Liefländischen Ritterorden erbaute Mauerburg — Düna-burg. Während des Liefländischen Krieges (1558—1583) wurde Düna-burg 19 km flussabwärts verlegt.

Die Stadt hat ihren Namen mehrmals geändert: Düna-burg (1275—1893), Borissoglebsk (1656—1667), Dwinsk (1893—1920), Daugavpils (seit 1920). In der 2. Hälfte des 19. Jh. wurde Daugavpils zu einem wichtigen Knotenpunkt der Verkehrswege — die Eisenbahn verband die Stadt mit St. Petersburg (1860), Riga (1861), Warschau (1862), Orel (1866) und Šiauliai

Laši, Ev. Lutherische Kirche, Altar

(1873). 1892 wurde der Schiffsverkehr mit Witebsk aufgenommen. In der Wende vom 19./20. Jh. wurde die Stadt zu einem bedeutenden Industrie- und Handelszentrum im nordwestlichen Teil des zaristischen Russischen Reichs. 1913 gab es hier bereits um 100 Industriebetriebe. In der Stadt gab es 39 Lehranstalten, 15 Heilanstalten und 11 Apotheken. Auch die Einwohnerzahl stieg rasch heran: 11 361 (1840), 69 675 (1897), 113 Tsd. (1913).

Vom Februar—Dezember 1918 war Dwinsk durch deutsche Streitkräfte belagert, später haben Bolschewiki die Stadt eingenommen und dort 13 Monate standgehalten. Am 3. Januar 1920 wurde die Stadt durch vereinigte lettische, litauische und polnische Streitkräfte befreit.

Die 1935 eröffnete Einheitsbrücke war die erste Stahlbrücke in Lettland. 1937 wurde in Daugavpils ein monumentales Gebäude — das Haus der Einheit errichtet. In der Stadt waren viele Lehranstalten und nationale Schulen tätig.

In den Nachkriegsjahren wurde Daugavpils zu einem bedeutenden Industriezentrum — viele Werke wurden neu gebaut oder erweitert: das Lok-Reparaturwerk, das Werkbank-Reparaturwerk, das Antriebskettenwerk, das Elektromstrumentenwerk, das Chemiefaserwerk, Schuhwerk- und Bekleidungsfabriken, Fleisch-, Milch- und Brotkombinate. 1946 wurde in der Stadt mit der Einrichtung des Schienenwerks für die Strassenbahn begonnen. Die Stadt wurde auch zu bedeutendem Kulturzentrum Ostlettlands. 1944 nahm das 1923 gegründete Lehrerinstitut seine Tätigkeit wieder auf, das 1952 zum Pädagogischen Institut von Daugavpils umgestaltet wurde. 1993 wurde es zur Pädagogischen Universität von Daugavpils reorganisiert, an der eine Experimentalschule (Grundschule und Oberschule) funktioniert. 1961 wurde in Daugavpils eine Zweigstelle des Rigaer Polytechnischen Instituts eröffnet (jetz — Allgemeintechnische Fakultät der Rigaer Technischen Universität). 1988 nahm das Staatstheater von Daugavpils seine Tätigkeit wieder auf, die es 1963 eingestellt hatte. Es ist ein russisches Gymnasium gegründet, die "Sonnenschule" wieder erneut, polnische und jüdische National-

Laši, G.F. Stenders Museum

schulen, nationale Kulturvereine eröffnet.

Geographisch hat sich Daugavpils auf den beiden Daugava-Ufern ausbreitet, der größte Stadtteil liegt am rechten Daugava-Ufer zwischen dem Fluss und dem Großen Stropu-See. Daugavpils hat sich durch das Zusammenwachsen dieser einzelnen Stadtteile gebildet. Im heutigen Daugavpils gibt es folgende Stadtbezirke: Mežciems, Vizbuļi und die Festung, Mittelpoguļanka, Alte Vorstadt und Neue Vorstadt Esplanade, Zentrum Gajok, Tscherepopwo, Ruģeļi, Neubau, Chemikersiedlung, Alt-Stropi, Stropi (Neu-Stropi) und Križi.

Bezirk Daugavpils besteht aus 25 Gemeinden. Mit großem Schwung und Elan leistet die Gemeinde Eglaine vieles zur Erhaltung des Gedenkens der hervorragendsten Landsmänner dieser Region. Dort ist ein von Indulis Folkmanis gestalteter Gedenkstein G.

F. Stenders (1714—1796), des Kulturschaffenden der Aufklärungszeit im 18. Jh., aufgestellt sowie ein Museum eingerichtet, dessen gesammelte Materialien vom selbstlosen Beitrag des Alten Stenders zugunsten des lettischen Volkes zeugen. G. F. Stender ist im Pastorat Lassen (Laši) geboren, er ist als Pfarrer im örtlichen und in weiteren Kirchspielen tätig gewesen. Er war nicht nur geistiger Erzieher des Volkes, sondern auch Gestalter des lettischen ABC-Buches, Verkünder von Errungenschaften der Wissenschaft seiner Zeit und Literaturwirkender.

Der hervorragende Dichter Rainis (Jānis Pliekšāns) ist zwar in Tadenava (z. Zt. Bezirk Jēkabpils) geboren, seine Kindheit und Jugendjahre sind jedoch im Gebiet Daugavpils verstrichen. Randene, Birkeneļi, Vilku miests, Vasiļova, die deutsche Schule von Grīva — dies sind Orte, an die die Persönlichkeitsbildung des jungen Pliekšāns gebunden ist. Im 125. Jubiläumsjahr von Rainis wurde an der 1. Oberschule von Ilūkste das von Bildhauer Indulis Folkmanis gestaltete Denkmal des Dichters enthüllt. 1927 hat Rainis an der Eröffnung dieser Schule teilgenommen; auch das Wohnhaus zu Birkeneļi, wo die Kindheit von Rainis verging, ist wieder erneut. 1991 wurde ein Gedenkstein des Dichters in Randene aufgestellt.

In der 1. Hälfte des 19. Jh. hat in Likсна der Kanoniker Tomasz Kossowski — Autor vieler in latgalischer Sprache verfasster Bücher, darunter auch der ersten latgalischen Grammatik —

Gemeinde Vabole, Geburtshaus von Gebrüder Skrinda, Gastzimmer

gelebt. Ende des 19. — Anfang des 20. Jh. haben drei Gebrüder Skrinda für die geistige Wiedergeburt von Latgale viel geleistet. Zwei von ihnen — Benedikts und Kazimirs — waren Geistliche, Kazimirs — auch aktiver Kulturschaffender und Redakteur der Ausgabe "Dryva", der dritte Bruder Ontōns — Arzt und bekannter Dichter. Am Standort des Geburtshauses von Skrindas zu Liepas Mukāni in der Gemeinde Vabole wurde im Oktober 1990 ein Kreuz und ein Gedenkstein feierlich enthüllt.

In Svente hat der Pfarrer Pīters Smelters gelebt und gewirkt, daselbst auch bestattet. Er hat Volkslieder gesammelt, sie an Krišjānis Barons gesandt. In der Sammlung von Dainas gibt es über 5000 von P. Smelters eingesandter Vierzeiler. Wenig erforscht ist die Tätigkeit des Pfarrers Staņislavs Vaikulis. In den 50er und 60er Jahren des 20. Jh. hat er in

Kunsthändler Spinnrädredresler
V. Grincevičs

Kalupe gewirkt, mehrere Gebetbücher zusammengestellt, hat auch Verdienste in der Publizistik. Im Herbst 1991 wurde in Dviete ein Gedenkstein des Selektionärs Pauls Sukatnieks enthüllt als ein Dankzeichen für sein Lebenswerk — die Aufzucht mehrerer den klimatischen Umständen Lettlands geeigneter Weintraubensorten. Weiteren Gesellschaftskreisen ist die Tatsache weniger bekannt, daß der hervorragende Ornitologe, Autor mehrerer Kinderbücher Kārlis Grigulis in Saliēna geboren ist. Auch dort wurde eine Gedenktafel aufgestellt.

Im Bezirk gibt es mehrere bedeutende Naturdenkmäler, die es verdienen, von uns selbst gesehen und unseren Gästen gezeigt zu werden. Derart ist der Feldstein von Nīcgale — der größte in Lettland — 10,5 m lang, 10,4 m breit, mit dem Hohlmaß 174 m³. Es gibt mächtige Eichen, Linden, Parks staatlicher Bedeutung und sehenswürdige Gebäude.

Līksna prunkt berechtigt mit der neogotischen katholischen Hl.-Herz-Kirche (erbaut 1903—1913), die zu den schönsten Bauten dieses Stils in Lettland gehört. Ein Beträchtliches Architekturdenkmal ist die 1685 erbaute lutherische Kirche zu Subate. Das Leben unseres Gebietes ist mit dem größten Fluss Lettlands — der Daugava — eng verbunden. Nachdem es in den 80er Jahren gelang, den Bau des Wasserkraftwerkes von Daugavpils aufzuhalten und dadurch die alte Flusstalmulde vor Verwüstung zu retten, steht sie unter Sonderschutz. Dafür haben der Kulturfonds Lettlands und die Bezirksleitung von Daugavpils durch ein gegenseitiges Abkommen von 1990 gesorgt. Jetzt ist hier auf Beschluss der Regierung Lettlands der Naturpark "Daugava-Bögen" mit einer Gesamtfläche von 10,5 Tsd. ha gestaltet. Am anderen Rand des Bezirkes hingegen — in der Gemeinde Pilskalne — hat Bruno Jansons, Rektor des damaligen Pädagogischen Instituts von Daugavpils, den berühmten Gauja-Ufern ähnliche Schönheit erblickt. Dort wurde ein wunderschönes Natureckchen aufgeräumt und gestaltet, das den Namen "Klein Sigulda" erhalten hat.

Даугавпилсский край

Резюме

Мы живем в Даугавпилсском районе, на крайнем юго-востоке Латвии. Наши соседи — литовцы, белорусы, латгалы Кривпильского и Прейльского районов, селы Екабпилсского района. Взаимодействие, сотрудничество разных народов, а также былые насилия оказали историческое воздействие на экономическое развитие и культурную жизнь Даугавпилсского района. Весь наш район вплоть до Дунавы Екабпилсского района пересекает река Даугава.словно голубая извивающаяся лента она на участке от Кривпилса до Краупи имеет десять излучин, а ниже Даугавпилса — у Ликснес и Ницгалы — ровно и спокойно течет в Балтийское море, деля район на две части, которые в историческом, политическом и этнографическом смысле в течение столетий формировались различно. На левом берегу находится Аугшземэ, или земля селов, на правом — Латгалы. Милый взору рельеф на юго-востоке формирует Аугшземская возвышенность с вершиной — горой Эглю, на северо-востоке — Латгальская возвышенность, а между ними — Восточно-Латвийская низменность. Если взойти на один из холмов, будь то в окрестностях Медуми, либо в Лукне, взору путника открываются прекрасные пейзажи с березовыми рощицами на пригорках и голубыми озерами во впадинах. Район богат озерами, площадь 194 из них превышает 1 гектар. Наибольшими явля-

ются озера Свентес и Ричу. Оба они входят в состав комплексных ландшафтных заказников, занимающих десятую часть территории района. треть площади территории района поросла лесами — наиболее крупные массивы располагаются в окрестностях Ницгалы, Калупе и Силене.

Эта земля, где поселились наши предки — латгалы и селы, — обособившиеся здесь задолго до нашей эры, была привлекательна и возделанна и для иноземцев. Различными путями, в том числе и по Даугаве, стремились они сюда проникнуть. Уже с начала XIII века, сжигая поселения латышей и убивая людей, сюда ломались немецкие крестоносцы, которые в 1275 году на правом берегу Даугавы на 19 км выше современного Даугавпилса возвели замок Динабург. С XVII века земли на левом берегу Даугавы входили в состав Курляндского герцогства на правом же берегу Латгалы была под влиянием Польши и получила название Инфлянты. В середине XVIII века Латгалы перешла в состав Российской империи. Деятельность завоевателей выражалась в русификации, религиозном подчинении, национальном гнете, запрещении книгопечатания на латгальском языке. Это оставило тяжелые последствия и задержало развитие Латгалы. Однако во все времена, даже в самые мрачные, прогрессивные личности, либо из местных жителей,

либо из среды чужеземцев, стремились нести культуру в народ, создавая непреходящие ценности. Современный Даугавпилс является вторым по величине городом Латвии и центром Даугавпилсского района. История города уходит в далекое прошлое. Начало ему положил каменный замок Динабург, возведенный в 1275 году Ливонским орденом. Во время Ливонской войны (1588—1583) Динабург был перенесен на новое место (на 19 км вниз по Даугаве).

Город неоднократно менял свое название: Динабург (1275—1893, с перерывами), Борисоглебск (1656—1667), Двинск (1893—1920), Даугавпилс (с 1920 г.). Во второй половине XIX века Динабург стал значительным транспортным узлом — железная дорога соединила город с Петербургом (1860), Ригой (1861), Варшавой (1862), Орлом (1866) и Шяуляем (1873). В 1892 году было открыто водное сообщение с Витебском. На рубеже XIX—XX веков город стал важным промышленным и торговым центром северо-западной части царской России. В 1913 году здесь было уже около 100 промышленных предприятий. В городе насчитывалось 39 учебных заведений, 15 лечебных учреждений и 11 аптек. Стремительно возрастала численность населения: 11 361 (1840), 69 675 (1897), 113 тыс. (1913).

С февраля по декабрь 1918 года Двинск был оккупирован немецки-

ми войсками, позднее город заняли большевики и продержались в нем 13 месяцев. В январе 1920 года город освободили объединенные силы латышей, литовцев и поляков. Открытый в 1935 году мост Виенибас был первым стальным мостом в Латвии. В 1937 году в Даугавпилсе было построено монументальное здание — дом Виенибас (Единства). В городе работало множество учебных заведений и национальных школ.

В послевоенные годы Даугавпилс стал важным промышленным центром — были вновь построены или расширены многие предприятия: локомотиворемонтный, станкоремонтный заводы, завод приводных цепей, завод электроинструментов, завод химического волокна, обувные и швейные фабрики, мясной, молочный и комбинат хлебопродуктов. В 1946 году в городе начали прокладывать трамвайные линии. Город стал также культурным центром Восточной Латвии. В 1944 году возобновил работу основанный в 1923 году учительский институт, в 1952 году преобразованный в Даугавпилсский педагогический институт. В 1993 году он был реорганизован в Даугавпилсский педагогический университет, под покровительством которого работает экспериментальная школа (начальная и средняя). В 1961 году в Даугавпилсе был открыт филиал Рижского политехнического института (ныне — Общетехнический факультет

Католическая церковь в Спрукты

Храм староверов в Бикерниеки

Рижского технического университета). В 1988 году возобновил деятельность Даугавпилсский государственный театр, не работавший с 1963 года. Создана русская гимназия, восстановлена школа прикладного искусства "Сауле", открыты польская и еврейская национальные школы, национальные культурные общества.

Географически Даугавпилс расположен по обоим берегам Даугавы, большая часть города находится на правом берегу между Даугавой и озером Лиелайс-Стропу. Даугавпилс формировался при слиянии отдельных частей города. В современном Даугавпилсе есть следующие районы: Межциемс, Визбули и Крепость, Видуспогулянка, Старый Форштат и Новый Форштат, Эспланада, Центр, Гаек, Черепово, Ругели, Яунбуве, Поселок химиков, Вецстропи, Стропи (Новые Стропи) и

Крижи. В Даугавпилсском районе насчитывается 25 волостей. Много делается для сохранения памяти выдающихся земляков в волости Эглайне. Здесь установлен обработанный Индулисом Фолкманисом памятный камень в честь просветителя XVIII века Г. Ф. Стендера (1714—1796), создан также музей, где собранные материалы повествуют о наследии Старого Стендера. Г. Ф. Стендер родился в пасторате Лаши, работал священником в местном и других приходах. Он был не только духовным наставником народа, но и создателем латышского букваря, пропагандистом современных ему достижений науки и литератором.

Выдающийся поэт Райнис (Янис Плиекшан) хотя и родился в Таденаве (ныне Екабпилсского района), его детство и юность прошли в Даугавпилсском районе. Рандене,

Сказочный образ Спридитиса в Пилскальне

Беркенеле, Вилкумиест, Василева, Гривская немецкая школа — это места, с которыми связано формирование личности молодого Плиекшана. В год 125-летия Райниса у Илукстской 1 средней школы открыт памятник поэту работы скульптора Индулиса Фолкманиса. В 1927 году Райнис участвовал в открытии этой школы, восстановлен жилой дом в Беркенеле, где прошло детство Райниса. В 1991 году установлен памятный камень поэту в Рандене.

В первой половине XIX века в Ликсне жил каноник Томас Косовский — автор многих написанных на латгальском языке книг, в том числе и первой латгальской грамматики. В конце XIX — начале XX века во имя духовного возрождения Латгале много сделали три брата Скринда. Двое из них — Бенедикт и Казимир — были священнослужителями, Ка-

Даугавпилский районный совет

зимир был также активным деятелем культуры и редактором печатного издания “Друва”, а третий брат Онтон — врачом и известным поэтом. На месте бывшего родного дома семьи Скринда в волости Ваболе, в Лиепас Муканы в октябре 1990 года был торжественно открыт памятный камень.

В Свенте жил и работал, там же и похоронен, священник Питер Смелтер. Он собирал народные песни и посылал их Кришьянису Барону. В собрании дайн содержится около 5000 присланных П. Смелтером четверостиший. Мало исследована деятельность священника Станислава Вайкулиса. В 50 и 60-е годы XX века он работал в Калупе, составил многие молитвенники, ему принадлежат заслуги в области публицистики. Осенью 1991 года в Двиете открыт памятный камень селекционеру Павелу Сукатниексу

как знак признательности за труд всей его жизни — выращивание соответствующих природным условиям Латвии сортов винограда. Широким слоям общественности мало известен факт, что выдающийся орнитолог, автор многих детских книг Карлис Григулис родился в Саллиене. Здесь установлена мемориальная доска.

В районе имеется множество памятников природы, которые стоит и самим посмотреть, и показать гостям. Таков валун в Ницгале — самый большой в Латвии — длиной 10,5 метра и шириной 10,4 метра, объемом 174 кубометра. Есть могучие дубы, липы, парки республиканского значения и замечательные сооружения.

Ликсна обоснованно гордится неоготической католической церковью Святого Сердца (построена в 1903—1913 году), являющейся самым красивым зданием этого стиля в Латвии. Выдающимся памятником архитектуры является построенная в 1685 году в Субате лютеранская церковь.

Жизнь нашего района тесно связана с крупнейшей рекой Латвии Даугавой. После того как в 80-е годы удалось прекратить строительство Даугавпилсской ГЭС, предотвратив таким образом разрушение древней долины реки, она взята под особую охрану. Об этом позаботились Латвийский культурный фонд и руководство Даугавпилсского района, заключив в 1990 году двустороннее

Науене

соглашение. Ныне согласно решению правительства Латвии здесь создан природный парк “Даугавас локи” площадью 10,5 тысяч гектаров. А на другом краю района, в волости Пилскальне, ректор тогдашнего Даугавпилсского педагогического института Бруно Янсон увидел красоту, подобную знаменитым берегам Гауи. Здесь создан и обихожен великолепный уголок природы, получивший название “Малая Сигулда”.

AKCIJU KOMERCBANKA

Baltijas Tranzītu Banka

Daugavpils filiāle

Daugavpils, Raiņa ielā 24, tālr. 54-21111, fakss 54-22538

LATVIJAS
unibanka
DAUGAVPILS FILIĀLE

Daugavpils, Ģimnāzijas iela 12-2, tālr. 54-22572, fakss 54-22531

HOTEL

LATVIJA

VIESNĪCA "LATVIJA"

Daugavpils, Ģimnāzijas 46, tālr. 5429822
fakss 5429003, 5420952

Viesnīca "Latvija" piedāvā:

1. Daugavpils pilsētas apskati
2. Ekskursiju uz Aglonas baziliku
3. Kvalificētu gidu pakalpojumus
4. Tulka pakalpojumus vācu, angļu, krievu valodā
5. Vietu rezervēšanu viesnīcā

Tūrisma komplekss "Silene"

SILENE, Daugavpils rajona
Skrudalienas pagasts, tālr 5477462

Mājiņas ar visām ērtībām. 20 guļamvietas.

PAKALPOJUMI: banketzāle 60 vietām, pieņem pasūtījumus banketiem, kamīnzāle, biljards, sauna, baseins, laivu stacija, makšķerēšana, pastaigas mežā, apsargājama autostāvvietā.

Firmas adrese: Vidus ielā 32, Daugavpilī, LV 5403, tālr. 5410160 fakss 5410125

"DAUGAVPILS AUTOBUSU PARKS"

Daugavpils, Vidus iela 32, tālr. 54-10160, fakss 54-10125

м/п "Даугавпилсский автобусный парк" осуществляет перевозку пассажиров по всей территории Латвии и за ее пределы и на регулярных линиях по местам:

- Даугавпилс – Бреслав
- Даугавпилс – Зарасай
- Даугавпилс – Миоры
- Даугавпилс – Варшава
- Даугавпилс – Вильнюс
- Даугавпилс – Рокишки

Выполняет заказы по доставке туристов в любые страны Западной и Восточной Европы на комфортабельном двухэтажном автобусе марки "Neoplan" вместимостью до 60 мест, с кондиционером, баром, туалетом. Оказывает услуги по ремонту автобусов марки "Volvo", "Scania", "Neoplan", "Ikarus".

SATURS

Daugavpils novads	2
Daugavpils novada kultūrvēsturiskie un dabas objekti . . .	8
Daugavpils	12
Daugavpils arhitektūras un pilsēt būvniecības objekti . . .	16
Ilūkste	18
Subate	20
Pagasti	22
Das Gebiet von Daugavpils. Zusammenfassung	66
Даугавпилский край. Резюме	71

THE DAUGAVPILS REGION A guide-book

"Zinātne" Publishers

Riga 1998

In Latvian and English

DAUGAVPILS NOVADS Ceļvedis

"Zinātne", Akadēmijas laukumā 1, Rīgā, LV-1050. Reģistr.apl.
Nr. 2-0250. Iespiests SIA "Pērse", Aizkraukles ielā 21, Rīgā,
LV-1006.

ISBN 5-7966-1198-4

DAUGAVPILS NOVADS

PAGASTA CENTRS

PILSĒTA

CEĻI

DZELZCEĻŠ

MUITAS PUNKTS

ROBEŽAS PĀREJAS PUNKTS

JĒKABPILS RAJONS

PREIĻU RAJONS

KRĀSLAVAS RAJONS

LIETUVA

BALTKRIEVIJA

DAUGAVPILS NOVADS

Ls 5

i Daugavpils novada informācijas centrs

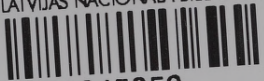
- Muzejs
- Baznīca
- Ievērojama vieta
- Pils, muižas
- Teātris
- Skatu vieta
- Parks
- Kapi
- Darbnīca
- Tūristu takas

DAUGAVPILS

-80-
AT

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0304045056

98-4
L143

